

raadsgriffie

Raadsvergadering d.d. 22 juni 2017

Index	Pagina
1. Opening en mededelingen	2
2. Vaststelling van de agenda van de huidige vergadering, ingekomen brieven en stukken ter kennisname	2-3
3. Vragenuur	3-12
4. Raadsdebat	13-29
5. Stemmingen	29-31
6. Sluiting	31

VERSLAG VAN DE VERGADERING VAN DE RAAD DER GEMEENTE HAARLEMMERMEER OP DONDERDAG 22 JUNI 2017

Voorzitter: Th.L.N. Weterings

De leden: mw. D. Abbas, P.J. de Baat, S. Bak (niet bij raadsdebat), mw. M.E. Ballieux-Hamel, M.L. Beusenberg, A.J. van Bezooijen (tot 19.00 uur), T.M. Blom, mw. W. Booij-van Eck, E. Boscher, mw. K. Bouman, M.W. van Dijk, T. van Essen, mw. L. Eveleens-van Andel, C. Groothand, H.G.J. Heimerikx, mw. M.P. van der Helm-Chandansingh, J.J.J. Jhinnoe, M. Jonkhout, W.J.J.M. Klijn, H.C.M. Koning, R. Koster, H. Kuipers (niet bij raadsdebat), mw. S. van de Meeberg, J.P. Meegdes (vanaf 20.10 uur), P.C.I. Meijer (vanaf 19.00 uur), M.C.N. Meiland, mw. N.F. Mulder, J.N.J. Nobel, A. Noomen, J.G. Rip, A. Salhi, P.J.M. Schouten, mw. M.L. Sedee-Schuitmaker, H.P. Spijker, mw. B.C. van Straten-van Diepenbeek (niet bij raadsdebat), mw. A. van der Veer (vanaf 17.15 uur), C.H. Vonk

Griffier: J. van der Rhee

Portefeuillehouders: A. Elzakalai, T.C.M. Horn, J.C.W. Nederstigt, A.J.H.T.H. Reinders, D.D. Reneman, mw. M. Steffens-van de Water

Insprekers: S. Maessen (tankstationhouders)

1. Opening en mededelingen

De VOORZITTER: Dames en heren, de vergadering is geopend. Wij hebben bericht van verhindering ontvangen van de heer Van der Linden. Mevrouw Van der Veer en de heer Meijer hebben gemeld dat zij later ter vergadering komen. Gaat uw gang.

De heer MEILAND: Dank u, voorzitter. De heer Koomen kan er wegens privéomstandigheden vanavond niet bij zijn. De rest van de fractie is wat later.

De VOORZITTER: Dat is duidelijk. De heer Koomen is verhinderd, begrijp ik? En mevrouw Abbas is onderweg. Welkom, mevrouw Abbas.

Namens ons allen felicitaties aan ons gemeentelijke voetbalteam – vanuit de raad – dat de prestatie heeft geleverd om toch tweede te worden in het intergemeentelijke toernooi. Ze hebben toegezegd om meteen weer in training te gaan zodat de beker over twee jaar weer terug kan komen naar Haarlemmermeer.

2. Vaststelling van de agenda van de huidige vergadering, ingekomen brieven en stukken ter kennisname

De VOORZITTER: De vaststelling van de agenda voor vandaag. Heeft dat uw instemming? Ja. Ik meld u dat er een motie vreemd aan de orde van de dag is aangekondigd door de PvdA ondersteund door meerdere fracties, over de bushalte bij het Sportcomplex Koning Willem-Alexander.

Er is tevens een amendement aangekondigd door de VVD-fractie bij de essentiekaart De Parken.

Het presidium stelt u voor toe te voegen aan de stemmingenlijst vanavond:

- het voorstel tot benoemen van de assistent-griffier tot plaatsvervangend griffier;
- het benoemen van de fractie-assistent, de heer Kroon, voor de CDVP;

- en het voorstel opleggen geheimhouding financiële bijlage bij raadsvoorstel openen grondexploitatie woningbouw spoedzoekers en statushouders.

Dat heeft uw instemming? Verder geen opmerkingen bij de agenda? Er zijn vanavond geen verslagen om vast te stellen. Dan zijn we bij de lijst van ingekomen brieven en stukken ter afhandeling.

Het CDA vraagt om het antwoord dat het college gaat geven op brief nr. 10, week 22, van de Seniorenvereniging over Dorpshuis Zwanenburg, brief nr. 11 van de LTO over zonnepanelen en brief nr. 13 van de heer Taskin over geluidsarm asfalt. De antwoorden op die brieven zullen naar uw raad worden gezonden.

3. Vragenuur

De VOORZITTER: Dan zijn we bij de inspraakmogelijkheden. De heer Maessen van het servicestation van Kalmthout aan de Van Heuven Goedhartlaan krijgt het woord. De heer Maessen, gaat uw gang.

De heer MAESSEN: Dank u wel. Geachte voorzitter, leden van de raad, collegeleden en andere aanwezigen, ik zal me eerst even voorstellen, Sjef Maessen, Shell Servicestation van Kalmthout in Hoofddorp. Ik spreek hier vandaag namens mijn collegae, dat zijn Jan Kulk (BP in Nieuw-Vennep), Karin Kok (BP aan de A4 in Hoofddorp) en Els Kromhout en Bob Houtenbos (als belanghebbenden van de BP Kromhout in Hoofddorp). Kernachtig staan wij om twee redenen voor u. De eerste en de belangrijkste is dat wij ons ernstig zorgen maken over de markt voor motorbrandstofverkooppunten. Ten tweede omdat het college van B&W geen rekening met ons houdt en zich niet aan de gemaakte afspraken heeft gehouden naar onze mening. Dat ga ik uitleggen.

In 1999 is er een participatiegroep gevormd waarin ook mijn medestanders – vandaag aanwezig – deelnamen. Daarin is een krimpende marktvoorspelling gedaan zoals u ook in de bijlagen in de app kunt lezen. Deze voorspelling blijkt aardig op waarheid te berusten. Het beleid dat daarop is gevormd komt neer op het volgende. Er zijn voldoende tankstations en de gemeente zou trachten deze zoveel mogelijk uit de woonwijken te verplaatsen. Hiertoe zijn twee ondernemers – naar ik weet – nog steeds voornemens om te gaan verplaatsen. Vervolgens is er een nota geschreven: 'Locatie motorbrandstofverkooppunten' en deze is in 2008 verlengd tot en met 2018. We maken een sprongetje in de tijd, want in november 2015 wordt een initiatief gestart door een ondernemer uit de regio Rotterdam – buiten Haarlemmermeer dus – om een multifuel tankstation te starten. Een tankstation waar louter groene brandstoffen verkocht zouden moeten gaan worden, zoals elektriciteit, waterstof en aardgas (CNG en LNG). Buitengewoon toevallig wordt kort daarop de notitie Commerciële Voorzieningen uitgebracht waarin de markt wordt vrijgegeven. Met andere woorden, die wordt vrijgegeven voor nieuwe toetreders. Dit is gebeurd zonder ons daar verder in te kennen. Van de participatie in een eerder stadium was op dat moment geen sprake meer. Uiteindelijk zijn wij ook niet meer gevraagd of wij daarin geïnteresseerd zouden zijn geweest, om daartoe bij te dragen. Die plek is – zover wij nu weten – vergund aan iemand buiten Haarlemmermeer. Het zou in eerste instantie een groen tankstation worden, zoals ik al zei. Alleen korte tijd later werden ook fossiele brandstoffen aan dit tankstation toegewezen, de mogelijkheid om die te gaan verkopen. Waarmee dus het groene aspect behoorlijk van de baan is. In die zin dat het niet alleen maar groen is, maar ook de fossiele brandstoffen verkocht zouden mogen worden. Inmiddels is er ook een aanvraag gedaan door een andere nieuwe intrede in Nieuw-Vennep, voor de Gersteweg. Dat is niet zo ver van de heer Kulk verwijderd. In een van de bijlagen kunt ook zien welke dekking we dan krijgen aan tankstations in de regio Haarlemmermeer.

Dan ons punt. We verkeren in een krimpende markt. Zoals iedereen wellicht in de krant kan lezen, door zuiniger auto's en elektrisch rijden dalen de omzetten sinds 2005 al elk jaar. De laatste zes à zeven jaar nog veel sneller. Vanaf 2010 tot nu is een kwart van de tankstationbedrijven gestopt. Elk jaar verdwijnen in de tankstationbranche veertig bedrijven en die trend gaat zich voortzetten. Alleen in onze gemeente komen er tankstations bij. Dat is op zich meer dan opzienbarend. Daarnaast worden er – terecht overigens – van ons als tankstationondernemers investeringen gevraagd om aan de milieu-

eisen te voldoen. En staan ons dus de komende jaren nog behoorlijk wat investeringen te wachten, temeer dat straks in een stroomversnelling zal komen dat we alternatieve brandstoffen moeten gaan kunnen verkopen op onze stations. Dit zal ten koste gaan van de werkgelegenheid.

Dan stel ik u twee vragen, meer retorisch dan dat u die direct hoeft te beantwoorden. Is het nu de bedoeling dat wij de gemeente worden met de meeste tankstations per vierkante kilometer?

Wat ga ik mijn medewerkers vertellen? Ik heb dit jaar drie jubilarissen. Mensen die al 25 jaar in dienst zijn en de komende vier jaar komen daar nog drie bij. We hebben een station met heel veel oudgedienden. Mensen als zij – mocht deze trend zich voortzetten, en er komen dus tankstations bij – zal ik niet allemaal aan het werk kunnen houden. Dat betekent dat zij weer op de arbeidsmarkt terugkeren. We lezen regelmatig, vanmorgen nog, zelfs voor mensen die slim zijn van 45-plus niet meer eenvoudig aan een nieuwe baan kunnen komen op die leeftijd. Laat staan mensen die hun hele leven in een tankstation hebben gewerkt. Dank voor uw aandacht. Dat is mijn betoog

De VOORZITTER: Dank u wel, de heer Maessen. Zijn er aan de zijde van de raad vragen aan de heer Maessen. De heer Meiland, gaat uw gang.

De heer MEILAND: Dank u, voorzitter. Ik zou graag van de heer Maessen willen weten wat zijn vraag aan de raad is. Uw verhaal snap ik, maar wat is uw vraag aan de gemeente Haarlemmermeer?

De VOORZITTER: Gaat uw gang.

De heer MAESSEN: De belangrijkste vraag is dat we het aantal tankstations in Haarlemmermeer consolideren. Dus niet toestaan dat er tankstations bij komen. Ten tweede dat we het college vragen openheid te geven aan de ondernemers en ons – zoals ze voorheen voorstonden – te laten participeren in ideeën die er gaande zijn en wellicht ook ons daarbij te betrekken. Want dat is dus nu niet gebeurd.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Heimerikx.

De heer HEIMERIKX: Dank u wel voorzitter. Namens mijn fractie heb ik ook een verduidelijkende vraag over de bijdrage van de heer Maessen. Diezelfde vraag die de heer Meiland al heeft gesteld: wat verwacht u van de raad?

Dan in het perspectief... Ik heb begrepen uit de brief van midden december jl. dat u ook een aantal dingen verwacht van het college. Wat verwacht u van de raad? Dat heeft u zojuist beantwoord. Maar kunt u op een gegeven moment ook zeggen wat de afspraken en beloften zijn die gemaakt zijn? Daarmee refereert u aan het verleden, maar kunt u dat in het kort nog even duidelijk stipuleren?

De heer MAESSEN: Het belangrijkste is, dat we met elkaar hebben afgesproken... Dat was voor mijn tijd. Maar nogmaals: mijn collega's zitten daar; het is wel uit hun tijd. Zij werden overal bij betrokken. Wat moeten we doen met de markt voor de tankstations, hier in Haarlemmermeer? Welke bijdrage wordt van ons verwacht? Daarin zijn we eigenlijk opgeschrikt, dat er dus een nieuwe toetreders werd toegezegd door middel van het multifuel initiatief. Wij hebben in december jl. al een brief gestuurd waarin wij openheid van zaken vragen. Daarop hebben wij tot op heden, zijnde zeven maanden later, nog geen reactie, dan wel een inhoudelijke reactie ontvangen. Behalve dat het nog even kan duren.

De VOORZITTER: Mevrouw Sedee.

Mevrouw SEDEE: De heer Maessen, heeft u ook contact gehad of een gesprek gehad met iemand uit het college die aan u kon uitleggen waarom die participatiegroep niet is geconsulteerd over dit multifuel tankstation? Maar ook dat die Commerciële voorzieningen – die nota – er ineens lag, terwijl de

tijd van de vorige nota nog niet was verstreken.

De heer MAESSEN: Na de nota Commerciële voorzieningen hebben we aan tafel gezeten met wethouder Elzakalai en de heer Lammen, die ook aanwezig is. Daar hebben wij om duidelijkheid gevraagd. Waarom zijn we hier niet in gekend? We waren eigenlijk best verbolgen – zoals je dat vriendelijk zegt – over het feit dat wij volledig gepasseerd waren. Daarop zouden notulen komen. Zelfs die notulen hebben wij nog niet gezien. Daarop hebben we toevallig de heer Lammen voor aanvang nog aangesproken. We zijn eigenlijk aan alle kanten in de kou gezet. Zo voelen we ons ook. We weten tot op heden alleen dat er allerlei dingen in de verschillende publicatieblaadjes verschijnen, waarin dit initiatief en dat initiatief wordt aangekondigd, dan wel wat we in de kranten lezen. Verder dan dat weten wij niets.

De VOORZITTER: De heer Heimerikx. Kort. Het is geen open vragenronde.

De heer HEIMERIKX: Op het antwoord dat de heer Maessen net gaf, heb ik ook nog een vraag. Er is kennelijk een situatie waarin u nog een aantal dingen verwacht van het college. Maar hoe denkt u zelf aan een bijdrage te kunnen komen waarin het een en ander weer vlotgetrokken wordt? Voorzitter, daarna heb ik een vraag voor het college.

De VOORZITTER: De heer Maessen.

De heer MAESSEN: Wij zijn alleszins bereid om te investeren in groene energie. Wij weten dat fossiele brandstoffen een aflopende zaak is. We weten dat elektriciteit de toekomst heeft. Dat het misschien waterstof wordt en dat misschien ook een deel van de markt zal opgaan aan aardgas. Wij willen daarin mee-investeren. Wij willen de gemeente verrijken. Maar wij zijn nu gepasseerd door nieuwe intreders. Wij zijn allemaal ondernemers die uit Haarlemmermeer komen. In ieder geval de groep die hier zit, waaronder ikzelf. Nu hebben wij die gelegenheid dus niet gehad. Als wij daarin om een bijdrage gevraagd zouden worden, staan we daar zeker voor open. Dat betekent dus consolidatie van wat wij nu aan ondernemers hebben en daarmee onderzoeken of we de markt voldoende kunnen bedienen, als we ons gaan begeven op de groene markt.

De VOORZITTER: De heer De Baat.

De heer DE BAAT: Op dit moment heb ik niet specifiek een vraag aan de heer Maessen, alleen dat ik wil meegeven dat die casus bij ons bekend is en dat we waarschijnlijk wel vragen zullen hebben. Maar we laten dat afwachten en dat wilde ik bevestigd hebben door het college. Dat we een beantwoording van die schriftelijke vragen – die eerder dit jaar zijn gesteld – binnen nu en een hele korte tijd kunnen ontvangen.

De VOORZITTER: Dat komt zo dadelijk. Dat weten we.

De heer DE BAAT: Dat weet ik.

De VOORZITTER: Verder nog vragen aan de heer Maessen? Dan was het duidelijk, de heer Maessen. Dank u wel.

De heer MAESSEN: Dank u wel, dank voor uw tijd.

De VOORZITTER: Vragen aan het college. De heer Heimerikx, gaat uw gang.

De heer HEIMERIKX: Dank u wel, voorzitter. Ik heb zojuist begrepen dat we antwoord hebben gekregen op de vragen van de HAP die wij gesteld hadden. Dank daarvoor. Weliswaar was in een andere brief toegezegd dat het op de veertiende zou komen. Het is dus een week later gekomen, zonder excuses dat het op de veertiende niet kwam en wel excuses dat het op de eerste niet kwam. Dat vind ik jammer. Maar concreet is de vraag: in de brief van half december – waarvan een aantal fracties een afschrift gevraagd heeft – is die brief beantwoord? Want ik denk dat dat heel veel duidelijkheid zou geven. Als deze nog niet beantwoord is, wat is er dan aan de hand dat een brief van half december tot op de dag van vandaag niet beantwoord is?

De VOORZITTER: De heer De Baat.

De heer DE BAAT: Dezelfde vraag.

De VOORZITTER: Mevrouw Sedee.

Mevrouw SEDEE: Ik ben daar ook heel erg nieuwsgierig naar. Wat ik ook graag wil weten, is of er al een omgevingsvergunning is afgegeven aan de exploitant van het multifuel tankstation.

De VOORZITTER: Anderen? Het woord is aan wethouder Elzakalai.

Wethouder ELZAKALAI: Ja, voorzitter. Vooropgesteld – ik kan het niet vaak genoeg zeggen – is zeven maanden wachten op een brief ongehoord. Dat kan niet. Dat is onacceptabel. Daar kan ik nog een aantal zinnen aan wijden, maar dat wil ik echt niet badinerend doen want brieven horen gewoon op tijd te worden verzonden. U heeft vandaag inderdaad het antwoord op uw schriftelijke vragen gekregen. De antwoordbrief waarnaar verwezen wordt en waar ook onder andere het WOB-verzoek van de partij bij zat, is als het goed is ergens op de postkamer. Ik verwacht dus dat deze ook heel snel naar buiten komt. Als antwoord op mevrouw Sedee, nee, er is nog geen omgevingsvergunning afgegeven.

De VOORZITTER: Dat was het vragenuur van de zijde van onze inwoners. Dan zijn we bij de vragen van de zijde van de raad aangekomen. Als eerste krijgt de heer Van Essen van de HAP het woord, over digitalisering bij de bloemenveiling FloraHolland. Gaat uw gang.

De heer VAN ESSEN: Dank u, voorzitter. Het is een vraag die invloed heeft op onze gemeente, maar zich misschien meer buiten onze gemeente afspeelt. In Het Financieele Dagblad van 3 juni jl. stond een artikel over de toekomst van de FloraHolland. Dat zijn eigenlijk alle grote bloemenveilingen van Nederland. Daarin wordt gesteld dat er mede door de digitalisering de komende vijf jaar heel veel banen gaan verdwijnen op de bloemenveilingen. Nu is de HAP natuurlijk de laatste partij die tegen digitalisering is, maar we onderkennen natuurlijk ook wel dat er wat keerzijdes aan kunnen zitten. Zoals in dit geval mogelijk de werkgelegenheid. We zijn benaderd door een aantal inwoners uit Haarlemmermeer die werkzaam zijn op deze bloemenveiling. Er schijnt nogal wat onrust te zijn op de bloemenveilingen. Nu zitten we in allerlei partijen, zal ik het maar noemen. De MRA, de Metropoolregio Amsterdam. De Greenport zal er vast ook wel bij betrokken zijn. Naar aanleiding daarvan hebben wij drie vragen aan het college. De eerste vraag is: is het college bekend met dit scenario? De tweede vraag is, wat kan dit scenario betekenen voor Haarlemmermeer als de werkgelegenheid gaat teruglopen in deze branche? Is het college bereid – al dan niet direct of via de MRA of Greenport – te praten met de FloraHolland?

De VOORZITTER: Het woord is aan wethouder Reinders. We hebben het bekeken vanuit het arbeidsmarktbeleid.

Wethouder REINDERS: Voorzitter, dat is inderdaad juist. Drie vragen stelt de heer Van Essen. Om te beginnen, technologische ontwikkeling is natuurlijk van alle tijden. Dat betekent dat er banen verdwijnen en elders ook weer bijkomen. Deze concrete casus is ons ook bekend. Wat dat betreft, is het al een aantal jaren zo dat er discussies zijn bij veilingen en bloemenveilingen – dus ook FloraHolland – hoe processen kunnen worden geoptimaliseerd. Daar hoort digitalisering ook bij als een belangrijk middel om kosten te besparen. Kosten te besparen door slimmer te werken. Dat is ingegeven door de marktomstandigheden waarin dit soort partijen opereren. Wat betekent dit voor Haarlemmermeer? Ik heb zo niet een, twee, drie de gegevens paraat van hoeveel mensen uit Haarlemmermeer werkzaam zijn bij FloraHolland. In de regel is het wel zo dat in eerste aanleg in dit soort situaties – als er al sprake is van het verdwijnen van banen – dat de werkgever samen met de werknemersorganisaties van het bedrijf zelf, dus de vakbonden en de ondernemingsraden, aan zet is. Van de zijde van de overheid is het zo dat het UWV dan ook de eerste aangewezen partij is die – veelal als het gaat om grotere bedrijven waar werkgelegenheid verdwijnt – ook contact zoekt. Dat UWV is ook onderdeel van ons Werkgeversservicepunt Groot-Amsterdam. Dat is dan ook het platform waar uiteindelijk ook mensen terechtkomen wanneer het niet mocht lukken om binnen de WW-termijn mensen aan het werk te helpen of hen om te scholen. We hebben natuurlijk ook het leer-werkloket dat daarbij kan helpen. Om hen vervolgens begeleid vanuit de bijstand – mocht het zover komen – weer terug te helpen naar de arbeidsmarkt. Dus het is bekend. De betekenis voor Haarlemmermeer laat zich op dit moment in dit concrete geval nog een beetje raden. Ik denk dat ik met mijn laatste antwoord ook heb verteld hoe wij hier normaal gesproken te werk gaan.

De VOORZITTER: Dank u wel. Nog een reactie, de heer Van Essen?

De heer VAN ESSEN: Ik dank de wethouder voor zijn antwoord en wij zullen het in de gaten houden. Er zijn toch verontrustende signalen.

De VOORZITTER: Anderen? Niet? Dan hebben we melding gekregen dat de heer Meegdes een vraag wil stellen over betalingen door de Veiligheidsregio. Wordt dat overgenomen vanuit de D66-fractie? Niet? Dan zijn we ook bij het einde van de vragen van de zijde van de raad. Dan kunnen wij overgaan tot de behandeling van de motie vreemd aan de orde van de dag, de bushalte Sportcomplex Koning Willem-Alexander. Daarvoor geef ik het woord aan de PvdA-fractie. De heer Klijn, gaat uw gang.

De heer KLIJN: Dank u voorzitter. Zoals bekend, het is vorige week en een aantal weken geleden ook nog besproken, is de concessie gegeven aan Connexxion voor het openbaar vervoer vanaf december, voor de komende tien jaar. Het OV-plan wordt 6 juli a.s. vastgesteld door het Dagelijks Bestuur van de Vervoerregio Amsterdam. Er was helaas geen mogelijkheid een sessie te beleggen, om dit nog eens even goed te bespreken, waardoor eigenlijk de raad een beetje tekort is gekomen is in zijn inspraakmogelijkheden. We hebben destijds nog wel een keer met de woordvoerders met wethouder Reneman hierover kunnen praten. Dat heeft iets in beweging gezet, in ieder geval in de zin van dat lijn 341 waarschijnlijk hersteld wordt tussen Badhoevedorp en Hoofddorp, waarvoor dank. We moeten nog even zien hoe dat verder uitpakt. Maar wat nog ontbreekt, is een bushalte bij het SKWA. In het nieuwe lijnenspel gaat de HOV lijn 341 R voortaan langs de Fanny Blankers-Koenlaan rijden en stopt niet meer bij het SKWA. Dat betekent voor de bezoekers van het SKWA, voor de bewoners van AQUAradius en voor de scholieren van het Haarlemmermeer Lyceum en voor de sporters en bezoekers van het honkbalstadion dat er 900 tot 1200 meter gelopen moet gaan worden. Dat is vooral voor mensen die gehandicapt, ouder of slecht ter been zijn, voor scholieren, geen goede zaak. Ik heb daarvoor een motie gemaakt en die wordt ingebracht door alle fracties uit de raad, waarin we vragen aan wethouder Reneman om toch nog eens zijn uiterste best te gaan doen om – in overleg met de

Vervoerregio Amsterdam en met Connexxion – alsnog een bushalte bij het SKWA te realiseren.

De VOORZITTER: Dank u wel. Anderen over deze motie? Hij is duidelijk in de ondertekening en de aankondiging en breed vanuit de raad ondersteund. Wethouder Reneman, gaat uw gang.

Wethouder RENEMAN: Dank u wel, voorzitter. Het is waar dat we inderdaad nog in de gelegenheid zijn om invloed uit te oefenen op het besluit van het Dagelijks Bestuur over het vervoerplan, want dat is uitgesteld. Het is zelfs ook nog zo dat we vanuit de AM-gemeenten een aanvullend advies kunnen maken. Het adviescollege van de AM-gemeenten. De verzameling van wethouders van Verkeer en vervoer. We hebben bij het DB gesteld als het DB uitstelt, wij ook de ruimte willen hebben om een nader advies te kunnen maken. Ik zal de wens van de raad van Haarlemmermeer in dat advies meenemen. Dus dat wordt dan ook een formele status. Ik moet wel zeggen dat de motie ervan spreekt dat het huidige vervoerplan niet voldoet aan het programma van eisen. Dat is in zichzelf niet juist. Het voorstel van Connexxion dat nu voorligt voldoet aan het programma van eisen. Dat laat onverlet dat de wens om een bushalte te hebben op het SKWA of een iets andere voorziening – die de mogelijkheid geeft om naar het openbaar vervoer toe te gaan – heel helder is. We kunnen deze ook gewoon bij Connexxion neerleggen. Het wordt alleen iets wat boven het programma van eisen valt. Dus ik zie zeker mogelijkheden om de wens van de raad over te brengen aan het Dagelijks Bestuur. Maar ik wil wel een stapje verdergaan. Want volgens mij moeten we niet alleen kijken hoe we het kunnen oplossen, eventueel in het vervoerplan van Connexxion. Mocht dat niet mogelijk zijn, dan moeten we als gemeente kijken hoe we deze mensen tegemoet kunnen komen zodat zij toch aansluiting vinden in het openbaar vervoer. Daarvoor zijn ook mogelijkheden. Maar ik ga eerst richting de Vervoerregio.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Klijn, gaat uw gang.

De heer KLIJN: Een korte reactie. Ik dank de wethouder voor zijn antwoord. Twee punten. Hij zegt: het voldoet wel aan het programma van eisen. Voor AQUAradius geldt dat in ieder geval niet. De hemelsbrede afstand tussen AQUAradius en de eerstvolgende bushalte is meer dan 800 meter. Maar voor de andere locaties die genoemd zijn in de motie klopt dat wel. Ik hoorde van de wethouder dat hij zijn best gaat doen. Daar ben ik ook blij mee. Maar stel nu dat het zo niet makkelijk gaat lukken binnen de huidige concessie. Ik heb ook gesproken met Connexxion en zij zeggen: "Wij zijn ondernemers en vervoerder. Wij zijn best bereid om te praten in driehoeksoverleg Vervoerregio, gemeente en Connexxion. Maar dan moet er wellicht wat geld bij". Dus ik zou ook aan de wethouder willen vragen om te kijken – mocht het binnen de bestaande plannen niet mogelijk zijn – wat er wel mogelijk is bij Connexxion en wat dat gaat kosten en om daarmee terug te komen naar de raad. Dank u wel.

De VOORZITTER: Anderen? Wethouder Reneman.

Wethouder RENEMAN: Ik wil geen welles-nietesspelletje spelen over het programma van eisen, maar wij zijn het ook nog een keer nagegaan. Het is waar dat een deel van het voedingsgebied buiten de 800m-zone valt, maar in het programma van eisen staat dat het voedingsgebied voor 90% binnen die hemelsbrede zone moet vallen. Dan valt dit er weer buiten. We hebben het gecheckt en het valt binnen de concessie. Daarmee is het niet minder terecht dat de raad aandacht vraagt voor de ontsluiting van het SKWA voor deze mensen. Linksom of rechtsom, wij gaan nu met Connexxion in gesprek. We kunnen kijken hoe we AML Flex ook nog kunnen uitbreiden naar Floriande. Maar we kunnen ook kijken naar ons eigen MeerOV, hoe we dat aanvullend kunnen laten werken. Er zijn nog vele mogelijkheden. Maar de eerste ronde is uw wens over te brengen naar de Vervoerregio.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan is aan de orde indien daar behoefte aan is het amendement Sociale essentiële kaart. Ik mag aannemen dat dit voortvloeit uit het eerdere debat. De heer De Baat, nog

behoefte aan de toelichting?

De heer DE BAAT: Waarom niet? Het vloeit voort, maar het was nogal gehaast. Laat ik daarom nog even kort de toelichting geven, voor de duidelijkheid. Het amendement wordt gesteund door het CDA, D66 en Forza!. Er wordt nu voorgesteld om het aantal te bouwen woningen met 35% te verminderen. Van 700 naar 450. We hebben gisteren kennis kunnen nemen van de voortgangsrapportage Wonen. Daar valt te lezen dat Haarlemmermeer 3000 woningzoekenden in de sociale sector heeft ingeschreven. Een kwart daarvan is zelfs urgent. Er blijft gewoon veel vraag naar sociale huur en sociale, betaalbare koop. Het ligt daarom ook niet voor de hand om het aantal woningen op deze plek te verminderen. In het bijzonder omdat de voorgestelde verlaging van het totaalaantal te bouwen woningen ook het aandeel van sociale huurwoningen evenredig afneemt. Dit amendement wil mogelijk maken dat het aantal te realiseren woningen en appartementen afhankelijk wordt van de marktvraag, waarbij de kwaliteit en de ambitie van het oorspronkelijke referentiekader in stand blijft. Niet onbelangrijk, bij de vaststelling van het bestemmingsplan Victoriapark-West in april is toegezegd dat de behandeling van de essentiële kaart De Parken het aangewezen moment is om over de aantallen woningen te besluiten. Nog even kort de historie. Bij de vaststelling van het referentiekader Zuidrand is bewust gekozen voor een stedenbouwkundige stedelijke rand als afsluiting van Hoofddorp aan de zuidkant. Dit als contrast richting PARK21 en onderscheidend naar de veelal monotone opbouw van overwegend eengezinswoningen in de rest van Hoofddorp. Deze ambitie lijkt te slagen aan de westkant van de zuidrand, wat te zien valt bij seniorencomplex AQUAradius, het nieuw te bouwen appartementencomplex van ENZO, Sportcomplex Willem-Alexander en het Haarlemmermeer Lyceum. Een stedenbouwkundige ambitie is tevens om het wijklichaam innovatief te gebruiken, om vast te houden aan de ambitie van het oostelijk deel van de Zuidrand te weten Victoriapark en enige verdichting richting de Calatravabruggen. Bij het lezen van de redactie op de zienswijze van Ymere wordt de ambitie van het oorspronkelijk referentiekader ons inziens te veel afgezwakt. De wens van Ymere wordt zwaar meegewogen. Ymere zal gedwongen zijn het grootste deel van het woningbouwprogramma – dat is 60% – door te verkopen aan een derde partij. Net zoals het bij Tudorpark is dat voorspelbaar. Dit is de laatste zin.

De VOORZITTER: Mevrouw Van de Meeberg, u wilde interrumperen?

Mevrouw VAN DE MEEBERG: Ja. Ik heb een punt van orde, voorzitter. Wij kunnen zelf ook de motie lezen. Misschien is het goed als de VVD gewoon even een korte toelichting geeft.

De heer DE BAAT: Dat is de laatste zin. Het is nu gebeurd. Dat het voorspelbaar is dat met een dan bekend zijnde derde partij tot nieuwe onderhandelingen moet worden gekomen. Ik realiseer me dat dit vrij lang is, maar ik dacht er goed aan te doen. In de iPad is het slechts een klein stukje.

De VOORZITTER: Wie van u over dit amendement? De heer Klijn.

De heer KLIJN: Dank u, voorzitter. Ik had het amendement nog niet kunnen lezen, want ik zag het pas vlak voor de raadsvergadering.

De heer DE BAAT: Daarom heb ik even geholpen.

De heer KLIJN: U heeft hem nu voorgelezen. Dus ik weet nu wat u allemaal gezegd heeft. Het moet nog wel even doordringen, zeker bij mijn fractie. We gaan het er in ieder geval met de fractie zeker nog over hebben. Daar kan ik nu nog niet zoveel over zeggen. Het komt op mij over dat volgens mij de plannen al ter inzage zijn gelegd. Ik wil graag van het college horen wat dat betekent op het moment dat we dit amendement zouden aannemen voor de hele procedure die al in gang is gezet. Ik ben nu sowieso benieuwd naar de reactie van het college op het amendement. Dat kunnen we dat straks

meenemen in de fractie.

De VOORZITTER: Dank u. Mevrouw Van der Veer.

Mevrouw VAN DER VEER: Dank u, voorzitter. Ik heb de vorige keer al geprobeerd te betogen, ik werd helaas onderbroken, dat woningbouw op die locatie niet geschikt is, omdat geluidsnormen moeten worden opgerekt. We hebben een hele grote gemeente met een grote oppervlakte. Het is mij gewoon niet duidelijk dat we niet op een andere plek – waar we deze overlast niet hebben – meer woningen kunnen bouwen. Ik ben niet tegen meer woningbouw maar wel tegen de locatie waarop dat hier beoogd wordt.

De VOORZITTER: Dank u. Mevrouw Van der Helm.

Mevrouw VAN DER HELM: Voorzitter, het was hier al beoogd. Ook toen we wisten dat er geluidsoverlast was. Wij zijn voor meer woningen, want daardoor kunnen er ook wat meer sociale huurwoningen komen. We hadden er wel even moeite mee dat het vanuit de markt aangestuurd moet worden. Maar nu dat in het amendement goed en voorzichtig verwoord wordt, gaan we daar in mee. Dat hadden we ook aan de heer De Baat laten weten. Dat we het graag mede-indienen. Wij zijn dus voorstander. Dank u wel.

De VOORZITTER: Mevrouw Mulder

Mevrouw MULDER: Voorzitter, onze fractie heeft even behoefte aan overleg. Niet alleen intern, maar ook graag even met een aantal van de woordvoerders voor de sessie op de essentieparken. Als dat zou kunnen. Maar in principe staan we wel positief tegenover vooral meer woningen op het gebied van de sociale woningbouw. Dus dat zou onze insteek zijn. Dus graag even beraad voor verder vervolg na de stemmingen.

De VOORZITTER: U weet dat de mogelijkheden voor overleg er altijd zijn, want de stemmingen zijn pas om 22.15 uur. De heer Heimerikx.

De heer HEIMERIKX: Dank u, voorzitter. Namens mijn fractie kan ik mij aansluiten bij de woorden die de heer Klijn gesproken heeft. Ik had nog wel een vraag aan de VVD, de heer De Baat. Hoe is hij aan die 15% gekomen? Kan hij dat goed onderbouwen of is het arbitrair en zou het ook 20 of 25% kunnen zijn?

De tweede opmerking is dat wij in de raad ook voor woningbouw zijn. Zeker in de sociale sector. Alleen zou mijn fractie graag gezien hebben dat de toename van het aantal woningen niet weer commercieel en naar rato verdeeld wordt, maar dat het alleen ten goede zou komen aan de huurwoningen voor de sociale sector. Dat tref ik hier niet aan, dus ik wacht het antwoord van het college af. Dan gaan wij ons beraden en moeten wij tot een uitslag komen.

De VOORZITTER: Wie verder? Ik ga eerst naar de wethouder en dan naar de heer De Baat.

De heer DE BAAT: Ik heb de kans om te antwoorden op de vraag die de heer Klijn heeft gesteld.

De VOORZITTER: Maar mogelijk wilt u ook nog reageren op wat de wethouder zegt. Dus u krijgt als laatste het woord in de eerste termijn. Wethouder Elzakalai.

Wethouder ELZAKALAI: Dank u, voorzitter. Ik ben het met iedereen eens. Het college is het met iedereen eens die zegt dat er woningen gebouwd moeten worden en dat moeten we ook zeker doen.

Want de druk op de woningmarkt is groot. Het klopt. De essentiële kaart geeft het beeld weer van hoe we om willen gaan met De Parken, zoals we dat zo mooi hebben genoemd. Maar er zit wel een worsteling in dit amendement. Enerzijds wordt er gezegd: we laten de markt het werk doen. Anderzijds wordt gesproken over 15%. Dan ben ik de draad kwijt van wat de heer De Baat precies bedoelt, omdat op het moment dat je wilt afwijken van 15%, je kunt altijd alleen maar een maximum noemen. Je kunt ook 2000 woningen opschrijven, als je dat zou willen. Het is eigenlijk de markt die bepaalt hoeveel woningen er komen. Dat is degene met wie we de afspraak maken. In wezen is het zo dat de grondeigenaar – in dit geval Ymere – heeft gezegd: we zijn voornemens een plan in te dienen voor in dit geval 450 woningen. Dat is het plan dat ze zullen indienen. Wij kunnen ze niet dwingen door te zeggen: ga maar 700 woningen bouwen. Dat is een instrument dat wij niet hebben.

De referentiekaart die wij hebben ingesteld, daar voldoet dit aan. De gedachte die erachter zit, klopt nog steeds. Stedenbouwkundig denk ik dat je moet oppassen. Als je heel wild gaat doen moet je op een gegeven moment ook goed kijken hoe je de afsluiting van Hoofddorp aan de zuidkant oppakt. Desalniettemin kan het. Het is natuurlijk uw recht. Als antwoord op de heer Klijn, de bestemmingsplanprocedure is al wel in gang gezet. Die zal dan over moeten met een vertraging van een halfjaar.

De VOORZITTER: De heer De Baat.

De heer DE BAAT: Dat antwoord hadden we eerder gehoord, dat de bestemmingsplanprocedure over moet. Dat calculeren we in. De raad stelt de kaders en in dit geval is het natuurlijk zo dat toegezegd is dat we de discussie over de aantallen bij die essentiële kaart zouden hebben. Dan vind ik het niet zorgvuldig dat er nu wordt meegegeven dat het al een gepasseerd station zou kunnen zijn. Dat moeten we ons dus goed realiseren. De vraag van de heer Heimerikx, met betrekking tot... Het is arbitrair, die 15%. Ymere is op dit moment eigenaar, maar we moeten ons realiseren dat en dat kan bevestigd worden, net zoals in Tudorpark het grootste gedeelte van de bouwopgave wordt doorverkocht aan een andere partij. Een derde partij. Aannemende dat dat ook weer Dura Vermeer wordt... want dat is al openbaar bekend. Die stonden vanochtend ook met een artikel in Het Financieele Dagblad, dat ze graag willen bouwen. Het is het veel meer voor de hand liggend dat je met die partij gaat onderhandelen over wat je daar op die kavel wilt, dan dat je het laat afhangen van Ymere die daar om eigen sociaal-economische redenen minder sociale huurwoningen zou willen dan wat wij oorspronkelijk hebben afgesproken. Dus in die zin is het van ons een keuze om vast te houden aan dat aantal.

De VOORZITTER: Behoeft er een tweede termijn? De heer Heimerikx, gaat uw gang.

De heer HEIMERIKX: Ik heb een vraag aan de heer De Baat. Die 15% is discutabel. Dus die kun je op een ander niveau brengen. U geeft aan met stellige zekerheid, hoor ik in uw toon, dat Dura Vermeer een deel van de gronden zal kopen van Ymere. Denkt u dat Dura Vermeer daar sociale woningbouw gaat vormgeven?

De VOORZITTER: Anderen? Dat is niet het geval. De heer De Baat, gaat uw gang.

De heer DE BAAT: Het is een mooie uitdaging voor Dura Vermeer, die in een interview in het Haarlams Dagblad heeft aangegeven dat ze heel graag in Haarlemmermeer wil bouwen. Dat de betaalbare koop, de sociale koop, ook aan de orde zou kunnen komen. Er zijn minimale afspraken van 30% sociale huur. Dat staat vast. Maar als je 700 woningen bouwt, heb je meer sociale huur dan als je 400 woningen bouwt. En als je er dan in de onderhandeling uit gaat komen, dat je dan in plaats van sociale huur plus nog wat sociale, betaalbare, koop gaat toevoegen om het aantal woningen dat echt heel erg noodzakelijk, heel snel omhoog moet... Want dat realiseren we ons nog steeds veel te weinig. We zijn veel te makkelijk met het aantal woningen dat we moeten bouwen in deze gemeente. Dat we daar dan in ieder geval de uitdaging in zoeken.

De VOORZITTER: De heer Heimerikx. Kort.

De heer HEIMERIKX: Dat laatste is duidelijk. Ik breng even in gedachten dat we over enige tijd, op 200 tot 300 meter afstand nog 3000 tot 4000 appartementen en woningen gaan neerzetten. Die moeten daar komen. Ik hoor van de heer Kuipers dat er geen sociale woningen komen maar waarschijnlijk wel kleine appartementen voor starters. Die groep wordt dan geholpen. Ik krijg niet de indruk dat dit bij Dura Vermeer is. We gaan uit van wat Dura Vermeer schrijft in de krant en dat is voor mij nog geen zekerheid. U ziet de twijfel en dat betekent dat ik terugga naar mijn fractie met de informatie die ik nu gekregen heb om tot een standpunt te komen.

De VOORZITTER: De heer Klijn.

De heer KLIJN: Dank u, voorzitter. Even richting de heer De Baat, ik ben heel blij dat de VVD nu ook pleit voor meer sociale woningbouw. Dat trekt ons misschien wel over de streep als wij straks gaan overleggen binnen mijn fractie. Dat is 1. Ik sluit me wel aan bij wat u zegt over dat de procedure niet zorgvuldig is. Het is inderdaad raar. Toen we de Corneliahoeve behandelden in de sessie hadden we het hier ook over. Toen werd er gezegd: "Straks als de essentiële kaart aan de orde is, dan heeft u alle ruimte om over die aantallen woningen te praten". De stemming moet nog komen en het bestemmingsplan is al ter inzage gelegd. Dat is eigenlijk wel een beetje jammer. Dank u wel.

De VOORZITTER: Mevrouw Mulder.

Mevrouw MULDER: Voorzitter, ik wil ook echt mijn steun betuigen aan de woorden van de heer De Baat. In die zin vind ik het wel heel valide dat je ook – naar welke uitvoerder dan ook – toch als gemeente je dringende wensen kenbaar maakt. Vandaag was er op Business News Radio ook weer een interview met de bouwers, waarin heel duidelijk wordt gesteld dat ze zelfs eventueel het groen weer onder druk willen zetten omdat er echt een groot tekort is aan woningen. Ze kunnen niet vooruit, dus er is ook een dringend beroep op de gemeenten gedaan om gronden ter beschikking te stellen. Ik denk dat we in dit licht – ook voor het belang dat wij voor groen zien – scherp moeten blijven kijken naar onze inbreidingslocaties. Inderdaad ook naar onze kantoorlocaties die we nu gaan verruilen voor woningen. Ik vind het zeer valide – ook ten aanzien van de essentiële kaart De Parken – dat we de druk opvoeren naar onze partners en gewoon hun commitment en sociaal-maatschappelijke verantwoordelijkheid daar in vragen. Ik ben zeer blij met het betoog van de heer De Baat.

De VOORZITTER: Mevrouw Sedee.

Mevrouw SEDEE: Dank u wel. Wij sluiten ons ook aan bij de heer De Baat. Ik zal het kort houden. Het zijn allemaal erg lange verhandelingen en ik heb honger. Volgens mij is dit in lijn – wat voorgesteld wordt via dit amendement, wat wij van harte onderschrijven – met de structuurvisie van Hoofddorp. Dus er is hier helemaal niets nieuw. Dit hebben we al in essentie met elkaar afgesproken.

De VOORZITTER: Nog behoefte? Afrondend, de heer De Baat.

De heer DE BAAT: Het heet niet voor niets sociale essentiële kaart, richting PvdA.

De VOORZITTER: Dan is de beraadbeslissing over dit amendement ook afgerond. Dan zijn wij toe aan de schorsing van deze vergadering. Om 19.00 uur wordt deze hervat met de behandeling van de jaarstukken.

4. Raadsdebat Jaarstukken 2016

De VOORZITTER: De vergadering is hervat. Aan de orde is het debat over de Jaarstukken 2016. In eerste termijn zijn er spreektijden en in tweede termijn is er vrij debat. Er is een experiment deze avond en wel een extra oefening in welsprekendheid en welluidendheid. We gaan de interruptiemicrofoon doen zonder dat u de pasjes hoeft te gebruiken. Dat is natuurlijk iets wat ook besparing en tijd oplevert. U krijgt het woord via de voorzitter. U kunt gelijk het knopje ingedrukt houden en spreken. U zult nog wel uw pasje mee moeten nemen in de eerste termijn, als u achter het spreekgestoelte gaat staan. Daar is het wel goed om vast te leggen wie er aan het woord is. Wie mag ik als eerste het woord geven? De heer Vonk, gaat uw gang. Dat is ook logisch, want u spreekt als voorzitter van de Auditcommissie? Als vertegenwoordiger van de PvdA.

De heer VONK: Voorzitter, voor ons voelt het weldadig aan de jaarrekening niet te bespreken één dag voor de deadline die de provincie stelt. Het maakt dat het plezierig is het vorige jaar een keer goed te kunnen afsluiten voordat we aan de voorjaarsnota beginnen die de rest van dit jaar gaat bestrijken. De jaarstukken, die bij elkaar meer dan 200 pagina's hebben en die met een klein klein compact lettertje de resultaten van 2016 laten zien. Het laat ons zien dat er veel gebeurt in Haarlemmermeer. De verslaglegging van alle uitvoeringsprogramma's laat steeds een staatje zien van de vastgestelde notities en beleidsstukken. Per programma tientallen. Als beleidsnotities zouden staan voor dynamiek, dan hebben wij een zeer dynamische gemeente. Het Sociaal Domein is inmiddels geheel opgenomen in de jaarrekening. De transitie van het Sociaal Domein van het rijk naar de gemeente is goed verlopen, ook administratief. Het maakt nu een goed georganiseerd deel uit van de verschillende programma's. Een compliment daarvoor. De jaarrekening sluit ongeveer neutraal als we de voorziening van de pensioenen voor de wethouders – de bestuurders – niet beschouwen. Feitelijk geven we dat geld ook nog helemaal niet uit. Het wordt slechts op de spaarrekening gezet. Wat de PvdA betreft, is dat een veilige keuze die de kans op financiële verrassingen in de toekomst kleiner maakt. Dus afgezien van deze pensioenvoorziening komen we ongeveer op nul uit. Goed werk van het college, omdat ook de algemene reserve niet daalt. De accountant levert een verklaring waarin hij meldt dat alles in orde is in Haarlemmermeer. In de bijgevoegde rapportage stelt de accountant dat de gemeente goed op weg is om alle dossiers en de interne controle en dat is vooral heel belangrijk, op orde te hebben. Dat de accountant zelf de verklaring en het rapport van bevindingen nogal laat aanleverde, dat vergeven wij hem. Het is de eerste keer, zo zullen we het zien en wij kennen de oorzaak, die lag in het aanleveren van een aantal documenten dat noodzakelijk was voor de handtekening van de accountant. Tijd om heel even stil te staan... Ik sla een zinnetje over, voorzitter. Ik laat het hier eventjes bij.

De VOORZITTER: Dat is precies binnen de tijd, mijnheer Vonk. Het woord is aan de heer Nobel van de VVD.

De heer NOBEL: Dank u voorzitter. Ik hoor al zeggen, dat kan nooit lang zijn. Nee. Het is een keurige jaarrekening, dus ik ga proberen het kort te doen. Ik wil mijn betoog in drieën splitsen. Eerst wil ik even ingaan op het Duurzaam In Control. Vervolgens over de accountantsverklaring en dan nog even terugkijkend naar de jaarrekening. Het college heeft met het programma DinC, dat hebben we vorig jaar kunnen constateren, geprobeerd te streven naar verbeteringen om duurzaam in control te zijn. Dat lijkt aardig te lukken. Het college heeft aangegeven vijf pijlers voor verbeterdoelstellingen te willen formuleren. Ik zal niet alle pijlers behandelen, maar het lijkt me goed om op twee pijlers in te zoomen. Daaruit kunnen we ook opmaken dat er wel degelijk slagen worden gemaakt.

Allereerst de investeringsprojecten. Er wordt nu maandelijks gerapporteerd waardoor we als raad veel beter inzicht hebben in de stand van zaken met projecten. Op die manier komen we waarschijnlijk toch minder snel voor problemen te staan. Het tweede is dat we als raad een meerjarenprogramma investeringen hebben opgesteld waardoor we beter vinger aan de pols kunnen houden. En het college

heeft ingezet op een structuur die meer op de lijn gericht is waardoor er ook in projecten minder verrassingen zijn, omdat iedereen gewoon zijn handtekening op moet halen en er uiteindelijk meer mensen naar hetzelfde project kijken. Het tweede waar ik op in wil gaan, is de inkoop en aanbesteding. Het college heeft daar slagen gemaakt maar toch kunnen we zien dat het nog niet helemaal gaat zoals het moet. Dat is op zich helemaal niet erg, want dat betekent dat er nog verbetermaatregelen getroffen kunnen worden. Ik maak hiermee ook meteen een bruggetje naar de jaarrekening, want daarin zien we dat er door de accountant toch voor € 1 miljoen aan fouten is geconstateerd. Is het nu helemaal niet goed gedaan dit jaar? Nee. Het is heel erg goed gegaan. Ik maakte me erg zorgen want dit is mijn eerste jaar in de Auditcommissie. Van mijn voorganger – de heer Koster – had ik begrepen dat het wel eens een heel heftig schema kon worden. Complimenten voor het college, de ambtenaren en ook mijn medeaudit-collega's. Het is gewoon gelukt. De jaarrekening is binnen en de accountant heeft een goedkeuring gegeven zowel op de getrouwheid als de rechtmatigheid. Waarvoor complimenten. Ook in het Sociaal Domein heeft de accountant geconstateerd dat het nog wel wat beter kan. Gelukkig kan dat alleen maar in ons voordeel zijn, want de € 2,1 miljoen die het college wel gereserveerd heeft, is eigenlijk nog niet aangesproken. Dus dat zou kunnen betekenen dat we uiteindelijk wat geld overhouden in het Sociaal Domein. Dat is op zich prettig om te lezen. Waren er dan nog overige bevindingen? Jazeker. Goed nieuws. Wethouders worden steeds ouder. Ik ben ook blij dat ik dus toe kan naar nog vele kerstdagen met een oud-wethouder. Als ik de accountant in ieder geval mag geloven, moeten we daar rekening mee houden. Dus, die voorzieningen hebben we genomen. Dan een ander punt dat de VVD hier al heel vaak heeft aangehaald. Dat is de schuldenpositie. Dat is natuurlijk ook de accountant opgevallen. Die is hoog. Ik wil het daar nu niet al te veel over hebben omdat ik denk dat het goed is om de bij de voorjaarsrapportage te bespreken hoe we dat eventueel op wat kortere termijn op kunnen lossen. We kijken vandaag terug, dus dat is niet het juiste moment. Ik heb toch nog een vraag aan het college wat betreft de pensioenregeling. Er wordt nu gebruikgemaakt van een eindloonregeling. Is het misschien verstandig om te kijken naar een ander soort regeling, of dat voordeliger is. Ik snap dat het misschien wat technisch is, maar ik hoop dat het door de beugel kan. Dan nog een aantal punten van zorg, kaderstellend vanuit de VVD. Er wordt gesproken over ICT en aanbesteding, dat dat niet helemaal goed gaat. We hebben het er in de sessies al over gehad. Of het college toch nog iets meer toezeggingen kan doen op het gebied van ICT. Hoe we dat toch in de toekomst denken beter in het snotje te krijgen. Het gaat nog niet helemaal zoals we willen. Dat lijkt een terugkerend iets.

De VOORZITTER: U bent door uw tijd heen mijnheer Nobel.

De heer NOBEL: Een laatste punt. Een punt van zorg voor het onderhoud. Reserveren we wel voldoende geld voor toekomstige verplichtingen? Ik zou graag van de wethouder van Financiën een toezegging willen krijgen dat we daarop letten. Daar kan ik mee afsluiten, voorzitter. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan is het woord aan de heer Meiland van D66.

De heer MEILAND: Dank u wel, voorzitter. Ten eerste een compliment aan de opstellers van de jaarrekening, want het is weer een leesbaar geheel geworden. Ook dank aan de accountant voor een accountantsverslag dat 'to the point' is. De jaarstukken en de controle daarop zijn dit jaar aanmerkelijk eerder klaar dan vorig jaar. Dat geldt ook voor het verslag van de accountant. Wel vervelend dat we dat pas deze week hebben ontvangen, maar het was in ieder geval een stuk minder dik dan vorig jaar. Er was sneller doorheen te komen dan afgelopen jaar. Dat is fijn, net als – wat D66 betreft – de conclusie. De accountant geeft een goedkeurende verklaring af dus we kunnen vannacht in ieder geval goed slapen. Ik zal inhoudelijk niet heel veel op de realisatie van programma's ingaan. Zeker ook gezien de vier minuten die ik maar heb. Dus dat zullen we bij de voorjaarsrapportage doen, met een blik vooruit. Maar ik zal wel ingaan op een paar opvallende financiële resultaten en zaken gerelateerd aan governance en interne beheersing omdat dit uiteindelijk de betrouwbaarheid van de cijfers in het jaar-

verslag verder moet vergroten. Ten eerste valt natuurlijk op, voorgaande sprekers hebben dat ook al gezegd, dat we het jaar afsluiten met een negatief resultaat van ruim € 3 miljoen, wat eigenlijk een-op-een te verklaren is uit het feit dat de accountant de voorziening voor pensioenen te laag vond. Het is een beetje koffiedik kijken allemaal, want als de rente weer gaat stijgen, moeten we mogelijk weer een lagere voorziening aanhouden, dus dan hebben we weer een positief resultaat. Of als ze ineens niet langer leven de wethouders... Laat ik die zin niet afmaken. Maar voor nu is het zonde van het Jaarre-sultaat 2016, maar niet echt iets om wakker van te liggen. Eigenlijk dus complimenten aan het college om de realisatie redelijk goed aan te laten sluiten op de begroting. Een groot project afgelopen jaar was de inventarisatie van de gemeentelijke vastgoedportefeuille. Hier zijn we als raad ook al eerder in meegenomen. Het sterkt het vertrouwen dat het goed is gegaan, doordat de accountant dit expliciet in zijn verklaring noemt. Dit kost echter wel € 4,4 miljoen, dat we niet in het begrotingsresultaat zien, omdat dit rechtstreeks door de algemene dekkingsreserve gaat. Het resultaat van het jaar zou je kunnen zeggen, is dus eigenlijk nadeliger dan de ruim € 3 miljoen die nu als resultaat wordt aangehouden. Maar zo zijn de verslaggevingsregels van de BBV nu eenmaal. Wat dan wel opvallend is na deze inventarisatie, is dat het onderhoudsplan van het gemeentelijk vastgoed niet op orde is. Dat is dan nog redelijk te begrijpen voor nieuw ontdekt vastgoed. Maar hieruit blijkt ook dat het de accountant opviel dat de basis niet op orde was. We hebben het de afgelopen jaren veelvuldig gehad over het achterstallig onderhoud van dit raadhuis. Dus college, waarom is dat geen trigger geweest om het onderhoud van ander gemeentelijk vastgoed door te lichten? Daaraan gerelateerd is het inkoop- en contractmanagement, dat als ik de opsomming van de accountant lees, ik toch wel kan interpreteren als een puinhoop. Zelfs een workflowsysteem ontbreekt. College, hoe is dat mogelijk in een grote gemeentelijke organisatie als Haarlemmermeer? In het achterhoofd heb ik dan ook nog het inkoop- en aanbestedingsbeleid waarvan we ook niets meer hebben vernomen sinds de bespreking van vorig jaar. Waarom duurt het zo lang en wanneer krijgen we daar meer over toegezonden? Mogelijk ligt er nog wel een meevaller van € 2 miljoen in het verschiet. De heer Nobel zei het ook al. De gecontracteerde zorg is immers geleverd, zegt de accountant. Het is niet helemaal duidelijk wat we nu nog gefactureerd gaan krijgen door zorgaanbieders, omdat zij soms jaren achterlopen met factureren. College, worden we hierover verder geïnformeerd in de voor- en najaarsrapportages? Dan nog een laatste governancepunt. PwC geeft aan dat het DinC-programma voortvarend wordt opgepakt. Maar van het college wil ik graag weten hoe het ervoor gaat zorgen dat dit nu ook daadwerkelijk in de organisatie wordt ingebed. Welke werkzaamheden voert u hiervoor nu uit of gaat u hier nog voor uitvoeren dat het ook bij medewerkers voor de toekomst ingebed blijft?

De VOORZITTER: Wil u afronden, de heer Meiland?

De heer MEILAND: Dan mijn laatste zin. Dat leidt er uiteindelijk toe dat de financiële positie van Haarlemmermeer nog steeds goed is, maar dat we de schuldpositie in de gaten moeten blijven houden. We hebben vertrouwen in het college dat het de raad – net als afgelopen periode – nauwkeurig in de ontwikkeling van de schuldpositie mee zal nemen.

De VOORZITTER: Dank u. Het woord is aan de heer Noomen van het CDA.

De heer NOOMEN: Voorzitter, het is een verademing om vandaag op basis van complete stukken – waaronder de controleverklaring van de accountant, het accountantsverslag, de bestuurlijke reactie daarop en het advies van de Auditcommissie – te kunnen spreken over de Jaarrekening 2016 van de gemeente en na dit debat – ruim binnen de gestelde uiterlijke termijn – tot vaststelling ervan te kunnen besluiten. Ten opzichte van een jaar geleden is dit een substantiële verbetering en daar is het CDA zeer content mee. Daarbij komt dat in tegenstelling tot de twee voorgaande jaren door de accountant een goedkeurende verklaring is afgegeven, zowel ten aanzien van de getrouwheid als de rechtmatigheid. Natuurlijk speelt de wisseling van accountant een rol maar vooral de verbetering van de interne

beheersing, de opvolging van een aantal door de vorige accountant gerapporteerde bevindingen en de start van het programma Duurzaam in Control, zijn de pijlers voor deze positieve ontwikkeling. Het compacte accountantsverslag is positief van toon, maar is op onderdelen – zoals bijvoorbeeld de kwaliteit en tijdigheid van de verbijzonderde interne controle, inkoop- en contractmanagement en ICT en automatisering – ook zeker kritisch. De heldere bestuurlijke reactie benoemt deze aandachtspunten ook expliciet. Hieruit blijkt ook dat in de plannen voor 2017 verbeteringen worden nagestreefd en voor een gedeelte ook al zijn gerealiseerd. Met de conclusie dat er wat betreft de interne beheersing goede stappen zijn gezet, maar dat we vooral door moeten gaan op de ingeslagen weg om tot verdere aanscherping te komen, zijn wij het van harte eens. Het afronden van het forensisch onderzoek inzake SKWA en BORUS, de conclusie dat er geen sprake is van materiële gevolgen voor de jaarrekening, dat er geen onregelmatigheden zijn vastgesteld en dat er geen nieuwe inzichten zijn gegeven ten opzichte van eerdere onderzoeken is goed nieuws. Hiermee kan een lange periode van onzekerheid worden afgesloten en de focus worden gericht op verdere verbetering.

De VOORZITTER: De heer Beusenbergh, u wilt een vraag stellen aan de heer Noomen? Gaat uw gang.

De heer BEUSENBERGH: Hij doet het, dank u. Ik hoorde u net zeggen dat het u goed doet, de onderzoeken bij BORUS en het SKWA. Heeft u die stukken gezien? Bent u op de hoogte van die onderzoeken? Heeft u cijfers of onderzoeksresultaten gezien? Dat wil ik wel even weten.

De VOORZITTER: De heer Noomen.

De heer NOOMEN: Ik heb mij gebaseerd op de informatie die mij heeft bereikt. In welke detaillering ga ik u niet uitleggen, noch vertellen. Helaas is ook dit jaar het resultaat weer negatief, maar dit wordt vrijwel volledig veroorzaakt door een noodzakelijke andere waardering van reeds bestaande pensioenverplichtingen. Hiervoor gecorrigeerd is het resultaat ongeveer nul. Dat is een goede prestatie. De financiële positie is met, zij het licht gedaalde, stevige reserves nog steeds goed en boven de benchmark. Daarbij hebben wij goede nota genomen van de beoordeling van de accountant, dat de waardering van de grondexploitaties voorzichtig en de waarderingen van de overige activa evenwichtig is. De sterke verbetering van de weerstandsratio – die al de kwalificatie uitstekend had – van 2,8 naar 3,9 onderstreept ook de financiële kwaliteit van de gemeente. Een issue blijft nog steeds, anderen hebben dat ook opgemerkt, de schuldenpositie, gezien de bescheiden toename van de nettoschuldquote. Alert zijn op deze ontwikkeling is goed, maar laten we deze vooral ook in samenhang bezien met de overige parameters. Afrondend is het CDA zeer tevreden met de forse vooruitgang die is geboekt en complimenteert alle betrokkenen die aan de totstandkoming van de jaarrekening en de goedkeurende verklaring een bijdrage hebben geleverd. Laten we dit vooral zien als een stimulans en inspiratie om voortvarend op deze weg van verdere versterking van de interne beheersing en het risicobewustzijn van de organisatie door te gaan. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u zeer. Het woord is aan de heer Rip, van de HAP.

De heer RIP: Voorzitter, de raad staat vandaag toch voor een belangrijke gebeurtenis. Want voor het eerst in deze periode levert deze raad op tijd een jaarrekening met een goedkeurende verklaring van de accountant af. Ik zou zeggen 'back to business', nadat we in 2014 en 2015 werden verrast met een aantal onderzoeken. Daar hoort een woord van waardering bij, aan de ambtelijke organisatie voor al haar inspanningen. Ik moet ook wel zeggen met een eervolle vermelding dat u het reces van de gemeenteraad dit jaar heeft gerespecteerd. Mijn fractie ziet dat eerdere aanbevelingen met betrekking tot de Europese aanbestedingsregels een positieve uitwerking hebben. Maar ze ziet toch ook onrechtmatigheidsfouten. Ik dacht dat de heer Nobel daar ook al aan refereerde. Onze vraag aan het

college is, kan de portefeuillehouder dat wat meer toelichten? Welke stappen zijn er gezet en wat gaat u eigenlijk nog meer doen om dat te verbeteren? Voorzitter, verandering van spijs doet eten en in dit geval wel heel lekker eten. Het wisselen van accountant levert meer levensvreugde op, hebben wij gelezen. Het kost wat, maar dan krijg je er wel 93 jaar voor terug. Eerlijk toegegeven, toen we dit lazen kwamen er allerlei beelden bij ons op. Hoe zou dat er in de praktijk uitzien, een college van 93 jaar? Maar als je de rekenmachine hanteert in het ambt voor... Als je dat voor 80% invult, kunt u zich wel voorstellen dat je dan boven een leeftijd komt waarbij je automatisch verzekerd bent van een visite van de burgemeester. Voorzitter, als je dat leest, zou je bijna een motie overwegen voor de raad. Want die levensvreugde willen wij eigenlijk ook wel. Dus misschien is het een idee om ons onder hetzelfde regime te laten vallen. We lezen dat de accountant zelfs opvolging van een gewoon advies éist. Bij een bindend advies zou je dat kunnen begrijpen, maar dat is het niet. En ook het percentage is toch wel heel boeiend te noemen: 0,864. Dat noem ik nauwkeurig berekenen. Niet simpel afronden, maar drie decimalen achter de komma. Indrukwekkend. Voorzitter, dat vraagt namens de HAP om een uitleg. Kunt u ons nog eens kort een spoedcursus rekenrente geven? We lezen ook dat de totale kosten van het rijk voor het in rekening brengen van het vervaardigen van paspoorten en rijbewijzen lager is geworden. Het vertrekpunt van de gemeente is dat leges kostendekkend zijn, dus we leiden hier maar uit af dat de prijzen voor paspoorten en identiteitskaarten naar beneden kunnen. Maar goed, dat is een vraag. Wij horen graag wat u daarvan vindt. We lezen ook dat de behoedzaamheidsreserve Sociaal Domein voorlopig gehandhaafd blijft. Voorzitter, daar zijn we blij mee. Dat is een terechte keuze, want de druk op de budgetten blijft onverminderd groot. De samenwerking met ketenpartners blijft altijd een risico en continuïteit is wat we nodig hebben in de toekomst en zeker als je minder geld verwacht van het rijk. Dus ik zou zeggen, vasthouden die behoedzaamheidsreserve. Geen oude schoenen weggooien voordat je nieuwe hebt. Voorzitter, ik dacht dat de VVD het er ook al over had. Over de IT-strategie. Daar maken wij ons ook zorgen over. Er is nieuw beleid, maar we zien ook dat we daarop niet zo goed scoren. Op deze terreinen.

De VOORZITTER: Wilt u gaan afronden, de heer Rip?

De heer RIP: Ik ben bijna klaar. We zien een aantal pittige aanbevelingen. Kan het college even aangeven hoe snel deze aanbevelingen opgevolgd gaan worden? Voorzitter, ik sluit positief af. We zijn blij met de uitkomsten van de gedane onderzoeken richting SKWA en BORUS. Het versterkt namelijk het vertrouwen. We zijn financieel gezond en we staan er goed voor. Dat biedt ruimte voor kansen.

De VOORZITTER: Dank u wel. Het woord is aan mevrouw Van der Veer.

Mevrouw VAN DER VEER: Voorzitter, we zijn tevreden met deze jaarrekening. Tevreden omdat ik voor het eerst het idee heb dat niet alleen de ambtelijke organisatie, maar ook de raad voldoende inzicht heeft. Met recht wordt er gesproken van een 'in control'-verklaring. Uiteraard blijven er punten van aandacht, zoals hoe de inkoop geregeld is. Want de aanbestedingsregels moeten wel correct worden nageleefd. Ook dat is een instrument om in control te blijven. Ook verwachten wij veel van de contractenbank. Immers, dit geeft ons een centraal inzicht in de verplichtingen. De portefeuillehouder beloofde ons eerder om voor deze zomer een geoperationaliseerd beleidskader inkoop voor te leggen. Dus mijn vraag aan de portefeuillehouder is wanneer we dit mogen verwachten. Naast inkoop blijft ook IT een zorgenkindje. Want ook in vorige jaren werd door de accountant aandacht gevraagd voor het autorisatiemanagement. Dat moet dit jaar toch echt worden opgepakt in de interne organisatie. Verder zijn er nog wat foutjes en onzekerheden geconstateerd, maar daarbij moeten we niet vergeten dat het hier om mensenwerk gaat. De extra storting in de pot voor de pensioenvoorziening voor wethouders? Niet te lang bij stilstaan. Voorzitter, terugblikkend op de situatie rondom het honkbalcomplex en het vorig jaar extra door de accountant gelaste onderzoek naar de aanbestedingsprocedures rondom SKWA en BORUS, roept bij mij een quote van Johan Cruijff op: "Je gaat het pas zien

als je het doorhebt". Ik hoop dat dit alles iets positiefs heeft achtergelaten en dat we hiervan hebben geleerd. Waar we ons wel zorgen om maken, is de hoge schuldenpositie. Bij behandeling van de Voorjaarsrapportage 2017 zullen we hier uitgebreid op ingaan. Onze focus zal daarbij liggen op het terugdringen van de grote schuldenlast en op zo'n wijze dat projecten die wel wat opleveren voor onze inwoners er niet onder lijden. Kortom voorzitter, hiermee een grote pluim voor de hele ambtelijke organisatie en voor het college voor deze ontwikkeling. Wij zien uit naar de behandeling van de voorjaarsrapportage.

De VOORZITTER: Dank u wel. Het woord is aan de heer Meijer van Forza!.

De heer MEIJER: Dat ging in één keer goed. Dank u, voorzitter. Laat ik eens negatief beginnen en dan ga ik positief eindigen. Negatief waarom?

Ik vind dat we de stukken wel weer erg laat binnen kregen. De laatste kwamen gisteren. Dat moet wel echt anders kunnen, vind ik. Ik hoop dat u daar een reactie op heeft. Het huishoudboekje is op orde. Dat vinden wij prettig om te horen. Blijkbaar is wethouder zijn niet zo'n heel zware baan, want ze worden 93, lees ik. We dachten altijd, die doen heel belangrijk en zwaar werk, maar dat schijnt eigenlijk wel mee te vallen. Dus wie weet. We lezen ook iets over de aanbestedingen en dat moet gewoon beter. Met name de Europese aanbestedingen. De afwijkingen vinden plaats binnen de beleidskaders, dus dat is ook prima. Wat mevrouw Van der Veer net ook al zei, de grote schuldenpositie van de gemeente baart ons wel zorgen. Hoe we daarmee omgaan, dat hoor ik graag van de wethouder. Een groot compliment wil ik graag geven aan de ambtenaren, Auditcommissie en het college, want deze rapportage ziet er voor de rest prima uit. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u zeer. Het woord is aan mevrouw Van der Helm, van het CDVP.

Mevrouw VAN DER HELM: Dank u voorzitter. Twee minuten spreektijd in de eerste termijn is twee keer 168 woorden woorden, waarin ik iets mag vinden over de Jaarstukken 2016. En dat gaat lukken. Want twee keer op een rij hadden we de P&C-cyclus op zijn kop. Dat ging ons als CDVP – een gematigde partij – echt te ver. Deze keer zitten we bij de behandeling van deze jaarstukken volgorde goed. Eerst het inhoudelijk bespreken van de Jaarstukken 2016 en over twee weken door naar de voorjaarsrapportage. Dat we maar een paar dagen hadden om te lezen valt in het niet bij de voorgaande twee jaren. Daar word ik blij van. Felicitaties aan alle betrokken partijen die dit mogelijk hebben gemaakt. Dan de jaarrekening. Het laat een nadelig verschil zien van € 3 miljoen en nog wat. Veel geld. Maar het is al door collega's gezegd, het gaat om correctie van de pensioenuitkering wethouders. Als ik tijd heb, kom ik daar straks op terug. Ondanks het negatieve resultaat is dit toch een verbetering ten opzichte van 2015, waar we een nadelig verschil hadden van € 6,5 miljoen. Zijn alle zaken die toen in het oog sprongen opgepakt? De nieuwe accountant stipt ze aan en er is nog wel ruimte voor verbetering. Het terugbrengen van de schuldenpositie van de gemeente, collega's hebben het gezegd. Ik hoor van de portefeuillehouder wanneer hij komt met een plan van aanpak. Onzekerheden bij SKWA en BORUS. Dat is ook aangestipt. De positie van de controle. Is deze nu wel onafhankelijk, onze interne controle? Hoe staat het met de dekkingsreserve? Er zijn ook zaken goed gegaan of in werking gezet. Duurzaam In Control, daar heb ik collega's al over gehoord. NPI die we regelmatig krijgen. Ik dacht één keer per jaar. De inkoop en aanbesteding is verbeterd en is nog voor verbetering vatbaar. Maar goed, doelmatigheid en rechtmatigheid voldoen met deze verklaring en dat geeft een positief gevoel dat we op de goede weg zitten. En dan de uitsmijter. Deze accountant vindt dat de voorziening voor de wethouders qua pensioen moet worden aangepast. Want stel, dat ze langer leven dan de gemiddelde 81 jaar. De accountant gaat uit van een gemiddelde leeftijd van 93 jaar. Is er onderzoek gedaan naar waarom wethouders gemiddeld langer leven? Niet dat we ze geen lang leven gunnen, maar ik had wel een 'huh'-momentje bij dit cijfer. De eis die dan opgelegd wordt, vond ik ook een rare.

De VOORZITTER: Gaat u afronden, mevrouw?

Mevrouw VAN DER HELM: Dat ga ik doen. Dus van twee tropenjaren met financiële hobbels nu een hoerastemming van onze nieuwe accountant. Als dat maar goed gaat.

De VOORZITTER: Dank u wel. Het woord is aan mevrouw Baillieux van GroenLinks.

Mevrouw BALLIEUX: Dank u wel, voorzitter. De jaarstukken van 2016 zijn door de accountant voorzien van een goedkeurende verklaring en dat verheugt ook GroenLinks. De aanbevelingen uit het rapport en de spelregels hebben binnen de organisatie opvolging gekregen, met als gevolg een veel rustiger verloop van de jaarrekeningcontrole. Ook is het eerste incontrolstatement afgegeven waaruit blijkt dat de werkprocessen en het reflecterend vermogen van de organisatie de aandacht krijgen die ze verdienen. De gemeentelijke organisatie heeft zich in de afgelopen jaren echt wel gemanifesteerd als een lerende organisatie. GroenLinks wil de ambtenaren nadrukkelijk bedanken voor hun inzet en ook hen feliciteren met deze resultaten. Het blijft van belang kritisch te zijn en te blijven op ieders handelen. Binnen de governance van de gemeentelijke organisatie hebben alle stakeholders, het college, de ambtelijke organisatie en de gemeenteraad als hoogste orgaan hun eigen taken en verantwoordelijkheden. Het is cruciaal voor een ordentelijk bestuur dat iedere stakeholder binnen dit krachtenveld de andere stakeholder in staat stelt zijn rol uit te oefenen. Onafhankelijk en objectief toezicht op de interne processen zijn daar onlosmakelijk mee verbonden. En het is om deze reden niet geruststellend dat de accountant zich kritisch opstelt als het gaat om de verbijzonderde interne controles en de positie van de corporate controller. GroenLinks gaat ervan uit dat het college met de raad in gesprek zal gaan over deze zorgen. Daar hoort ook bij het toegezegde planning-en-controlstatuut. Wij zouden graag horen wanneer we dat kunnen zien. Dan het honkbalstadion. Ook GroenLinks zou dit dossier graag sluiten. Gistermiddag kreeg de raad een brief van het college met een toelichting op het verschil van € 1,7 miljoen in fourterstel in de jaarrekening. Wij danken ook het college voor die beantwoording. De accountant heeft ook geadviseerd de gemeenteraad te adviseren over het totaal aan bestedingen in dit dossier en die informatie ontbreekt nog. Wij zouden die graag alsnog ontvangen van het college. Een positieve toon in dit betoog van GroenLinks. Er zijn natuurlijk wel punten van zorg. Anderen hebben het ook al genoemd. Het Sociaal Domein waar financieel-technische uitdagingen blijven. De schuldenpositie van de gemeente, cybersecurity, de Europese aanbestedingsregels, aandacht voor de kosten van onderhoud en exploitatie – ook bij nieuwe projecten – en de risico's van de afgegeven garanties. Voorzitter, GroenLinks is verheugd over de ontwikkelingen binnen de financiële beheersing. Maar we merken ook op dat er veel werk aan de winkel is. Het college, de ambtelijke organisatie en ook de gemeenteraad moeten elkaar scherp blijven houden en het debat blijven voeren hierover. Juist op die punten waar die discussie pijn doet is werk aan de winkel. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u zeer. Het woord is aan de heer Spijker van EEN Haarlemmermeer.

De heer SPIJKER: Voorzitter, allereerst wil ik alle betrokken ambtenaren en accountants van PwC complimenteren voor de fijne samenwerking. Het is een mooi resultaat dat wij nu op tijd met een goedkeurende verklaring het jaar 2016 kunnen afsluiten. Verder zal ik kort twee aspecten belichten. De organisatorische kant van het proces en een financieel punt. Organisatorisch. We sluiten ons aan bij de opmerkingen van PwC over het inkoop- en contractmanagement, ICT en automatisering. Beide zijn al eerder genoemd door collega's. Voorzitter, focus nog meer op verbetering in uw processen. Het is duidelijk dat het 'Duurzaam In Control'-proces is gestart en de organisatie aan het verbeteren is. Complimenten daarvoor. Maar voorzitter, sta voor een reële verbetering ook open voor ideeën en oplossingen bottom-up, oftewel vanaf de werkvloer.

Dan financieel. Ook PwC maakte een opmerking over de schuldenpositie, wat ook al door een aantal

collega's is aangehaald. Onze nettoschuldquote is relatief hoog. Deze zullen we dus ook strak monitoren. Gelukkig hebben we nog voldoende activa. EEN Haarlemmermeer zal positief instemmen met de jaarrekening. Dit was mijn bijdrage.

De VOORZITTER: Dank u wel. Het woord is aan de heer Beuseenberg van SRH.

De heer BEUSENBERG: Dank u voorzitter. U bent het niet gewend van mij wat betreft jaarverslagen, maar complimenten. Zowel voor het college als de ambtenaren en de accountant. Het is een mooie opsomming van feiten die opgenomen zijn, maar ik mis één duidelijk puntje. Nogmaals: zoals het nu gaat – met het nieuwe college – zijn wij meer dan tevreden. Maar wij hebben toch wel een beetje het gevoel in onze fractie dat deze cyclus allemaal goed gaat, maar dat het oude een beetje weggemoffeld wordt of vergeten wordt. Ik vind niet dat we dat mogen doen. Ik zal u een klein stukje meenemen in de historie. Bij de Pioniers. Het clubhuis van de Pioniers, dat kostte € 5 miljoen. Daar werd € 1 miljoen te veel voor betaald. Aan de overkant ligt het SKWA en dat heeft ruim € 50 miljoen gekost. Door dezelfde aannemers, dezelfde bestuurders en dezelfde toenmalige ambtenaren. Ik zou graag... Dat heb ik de raad eerder gevraagd, maak dan in één keer de hele historie schoon, een nacalculatie op het SKWA. Dan zijn we eruit. Dan kun je het daadwerkelijk afsluiten en dan weet je waarom het gaat. Over de onderzoeken. Welke onderzoeken er gedaan zijn, dat weet ik niet. Wie het heeft gedaan, dat weet ik ook niet. Maar ik zou graag willen dat er een nacalculatie wordt gedaan. Want dan kunnen wij – in onze partij – het huidige college heel erg dankbaar zijn om dat op deze manier te doen en het oude gedeelte dat helemaal mis is gegaan afsluiten. Dank u wel, voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel. Ik meld u dat de heer Van Bezooijen de vergadering heeft verlaten. Dat betekent dat dit het einde is van de eerste termijn van de raad. Het woord is aan wethouder Reneman.

Wethouder RENEMAN: Voorzitter, dank u wel. Ik zou het begin van deze eerste termijn even willen gebruiken om met u allen even stil te staan bij waar we nu staan. U heeft dat allemaal in korte be-woordingen gedaan en met complimenten, maar het is goed om dit met elkaar toch even tot ons te laten komen en daar iets meer dan één woord aan te wijden. Naar aanleiding van de jaarrekeningcon-trole 2014 heb ik aan de raad geschreven dat ik vond dat wij – het college, de ambtelijke organisatie – niet gesteld stonden voor een dermate, harde controle als toen werd uitgevoerd. Samen met u zijn we op pad gegaan om dat te verbeteren. U heeft geld vrijgemaakt om de jaarrekening makkelijker te kun-nen laten verlopen. U heeft ruimte gegeven om een 'Duurzaam In Control'-programma te starten. U heeft ons geholpen in de fases die we hadden om de jaarrekeningen vast te stellen. Die u blind heeft goedgekeurd om vervolgens daarna een debat te hebben. We hebben met elkaar heel veel achter ons gelaten. We zijn heel veel onderzoeken gestart. De Auditcommissie heeft onderzocht en er is een En-quêtemissie gekomen. Een groot deel van de raadsleden die dat bevolkt hebben, heeft daar tijd en energie in gestoken. Maar ook wij hebben tijd en energie erin gestoken om te onderzoeken wat er aan de hand is en hoe we kunnen verbeteren. Ik heb er altijd alle vertrouwen in gehad dat we hier uit zouden komen. Het is ook heel fijn dat we hier uit zijn gekomen. Maar het is echt een inspanning van ons allemaal geweest. Ik denk dat we dat ook allemaal tot ons kunnen laten komen. Ik ben ook blij dat we hier staan, maar dat is wel met een prijs gekomen. Dat is een prijs die u betaald heeft, maar er zijn ook specifieke ambtenaren in onze organisatie die ook een hele hoge prijs hebben betaald. Want die zijn niet een keer onderzocht, niet twee keer onderzocht, niet drie keer onderzocht maar vier keer on-derzocht! En ook op de forensische accountantmanier. Dat is heel invasief en dat doet heel veel pijn. Deze mensen zijn we dank verschuldigd dat ze dat proces hebben doorlopen, want daardoor kunnen wij nu ook zeker zijn dat we er een punt achter kunnen zetten. We kunnen nu ook met goede moed en vol vertrouwen de toekomst in. Ik zou namens het college die dank voor deze mensen ook hier willen uitspreken.

De jaarrekeningcontrole is aanzienlijk meer ontspannen verlopen in een veel beter proces en veel beter gemanaged door de accountant en door onze ambtelijke organisatie en met veel meer ontspanning door de Auditcommissie gegaan dan in voorgaande jaren. Dat is een compliment voor de Auditcommissie, een compliment voor de organisatie en een compliment voor het college. Maar ook voor onze nieuwe accountant die ik heb ervaren als een hele vuurvaste en een zeer doortastende accountant, die op een hele goede manier met complexe dossiers kan omgaan. Als we lopend het jaar zijn, dan is er ook altijd contact met de accountant over zaken waarbij we advies inwinnen of een pré-toets doen. Ik kan u verzekeren, het is geen makkelijke accountant, maar het is wel een hele procesmatig intelligente accountant. Dus ook complimenten daarvoor. Als we kijken naar de jaarrekeningcontrole... Een aantal van u heeft het al gezegd: "Die wethouderpensioenen, dat is jammer". Er is een circulaire van BZK die ervan uitgaat dat dit parameters zijn waarop je de raming moet maken. Onze accountant heeft ons in iets meer dan vrijblijvende bewoordingen erop gewezen dat we dat eigenlijk zouden moeten volgen. Wij hebben een rondje gemaakt langs andere gemeenten en daaruit bleek dat van de zeventien 100.000-plus-gemeenten die wij hebben benaderd, elf dezelfde verandering hebben moeten ondergaan. We kunnen met elkaar in gesprek over hoe dat precies zit en hoe het nu moet, maar de heer Vonk zei het ook al. Het is een beetje lood om oud ijzer. Het gaat om een raming. Die komt goed uit of die komt slecht uit. Helaas, mijnheer Nobel, we kunnen er niets aan doen. Het zijn cao-afspraken. Het zit in de wetgeving. We kunnen niet de pensioenen tussentijds verlagen vanuit deze gemeente. Daar zullen andere maatregelen voor getroffen moeten worden.

Een aantal van u vraagt ook naar de onderhoudskosten en het onderhoudsplan. In de verbetering van vastgoed waar we mee bezig zijn, zit het beter ramen en het ook beter in de smiezen krijgen van welke onderhoudslasten noodzakelijk zijn. In 2017 wordt daar aan gewerkt. Dus we zitten in een normale verbeteringslag die bij het onderhoud moet plaatsvinden. Ik verwacht daaruit dat we ook een veel beter zicht krijgen op welk onderhoud noodzakelijk is. Dat we ook niet meer achter de feiten aanlopen zoals we dat in het verleden deden. Maar ironisch genoeg constateerde de accountant juist onderuitputting, dus dat we eigenlijk teveel raamden. Daar wordt aan gewerkt en daar komen we bij u op terug.

Een aantal van u vraagt ook: "Inkoop en aanbesteding, er is toch gezegd dat we daar voor de zomer daar met elkaar over zouden praten als het gaat om de meer operationele kant van hoe we dat gaan uitvoeren?" Die belofte blijft het college gestand doen, dus voor de zomer komt daarvoor een stuk naar u toe. Dan kunnen we daar na de zomer ook met elkaar over spreken. Dan kunt u ook dieper ingaan op inkoop en aanbesteding en waar het nu staat. Inkoop en aanbesteding is een van de pijlers in Duurzaam In Control. Mocht u in de gelegenheid zijn, dan moet u even de controlverklaring erbij pakken. Dan vindt u in de bijlage precies welke acties – als het gaat om inkoop en aanbesteding – zijn afgerond en welke nog op de rol staan. Contractbeheer is er bijvoorbeeld een die nog op de rol staat om te doen. We zijn op weg, we zijn al een eind, maar we zijn nog niet op de bestemming.

Gaan we nog rapporteren over hoe het precies zit met de € 2,2 miljoen in het Sociaal Domein? Natuurlijk, gezien hoe dat zich ontwikkelt. Want uiteindelijk levert het een voordeel op in de begroting of niet. Daar zullen we u over verslag doen, dus dat ziet u vanzelf terugkomen. Hoe plannen we DinC in de organisatie in? Dat is eigenlijk een centraal vraagstuk bij de verbeteringslagen die we nu met elkaar maken. Want het is niet hetzelfde als gewoon zeggen: 'we vaardigen een regel af en we spreken met elkaar af dat we het vanaf nu zo doen' en daarmee is het gedaan. Dat gaat om een veel complexere opgave, die niet alleen vanuit control de nodige inspanningen vereist, maar die ook vanuit de organisatie de nodige inspanning vereist. Het lerend vermogen van de organisatie, het met elkaar erover spreken, werkprocessen anders ontwerpen en het daar met elkaar over hebben – over wat je tegenkomt – is permanent onderdeel van Duurzaam In Control. Dus dat is ook de manier waarop we dat willen inbedden in de organisatie. Wat ik zelf een belangrijke stap vind, is dat we een pijler hebben toegevoegd aan Duurzaam in Control. De bestuurlijke pijler waarin we eigenlijk de lijnverantwoordelijkheden nog explicieter gaan maken, maar ook de rapportagecyclus over de lijn heen veel explicieter gaan maken. Ik hoop dat daarmee ook veel nadrukkelijker de borging plaatsvindt van de dingen die we afspreken binnen de organisatie. Ik zie dat als een belangrijke stap voorwaarts met de organisatie.

Een aantal van u vraagt zich af hoe het zit met de schuldenpositie. Wij hebben natuurlijk ook al vaak...

De VOORZITTER: Mevrouw Ballieux wil u – denk ik – een vraag stellen over het vorige punt. Gaat uw gang.

Mevrouw BALLIEUX: Dit leek mij een natuurlijk moment om even te vragen wanneer wij het controle-statuut tegemoet kunnen zien, omdat dat uiteindelijk ook gaat over de governance van de organisatie en de controle.

De VOORZITTER: Wethouder Reneman.

Wethouder RENEMAN: Daar werken we aan en daar komen we na de zomer bij u over te spreken.

De VOORZITTER: Mevrouw Ballieux.

Mevrouw BALLIEUX: Na de zomer... is dat september of december? Kunt u dat iets nader duiden voor onze informatie?

Wethouder RENEMAN: Nog dit jaar.

De VOORZITTER: Ik noteer uiterlijk december.

Wethouder RENEMAN: Dank u wel voorzitter, dan ben ik weer een maand kwijt. Ik was aangekomen bij de schuldenpositie. We hebben met elkaar natuurlijk al een besluit genomen over hoe we met de schulden willen omgaan. In Duurzaam In Control zit ook beheersing van de schuld als een van de pijlers. Daar hoort ook bij dat wij als raad en college op een andere manier met onze investeringsaanvraag omgaan. Dat moeten we allemaal niet meer tussendoor willen doen, maar dat moeten we zoveel mogelijk in een keer doen. We moeten ook oppassen dat we elkaar daarmee niet in de wurgreep houden. Tussendoor moet er ook nog van alles gebeuren. Als je kijkt naar de ontwikkeling van de schuldenpositie, dan is – waar we in de voorjaarsnota nog boven de 130% uitgaan – de prognose nu dat we daar nog wel onder blijven. Je ziet dat deze raad, dit college in de manier waarop we bewust zijn geworden van de schuldenpositie daaruit alleen al de nodige remmende werking gaat op de opbouw van de schuldenpositie. Daar komt natuurlijk ook nog bij de omlegging van de A9 en de kosten die we daarover moeten maken nog steeds kunnen verrekenen met de voordelen. Dus die komt nog niet naar ons toe. Dus er zitten wel voordelen in. Er zitten ook andere voordelen in omdat we niet altijd meteen meer zelf gaan investeren, maar ook dingen op de markt proberen te zetten. In het kader van het Huis van Haarlemmermeer zullen we daar met elkaar ook nog de nodige gesprekken over willen voeren. De heer Beusenberg. Ik kan het me voorstellen. Hoe kun je erop vertrouwen dat het forensisch onderzoek op een goede manier is afgelopen als je zelf de conclusies van dat onderzoek niet kent. Dat onderzoek is uitgevoerd door een extern bureau onder begeleiding van onze eigen accountant. Dus het is een totaal geëxternaliseerd onderzoek geweest. De conclusies die eruit voortkomen en die wij ook hebben opgeschreven zijn de conclusies die door externen zijn getoetst. Dat is de reden waarom u er ook op kan vertrouwen.

De VOORZITTER: Mevrouw Van der Veer, u had ook op dit punt...? Of het vorige punt?

Mevrouw VAN DER VEER: Het is niet op dit punt, maar het vorige punt.

De VOORZITTER: Dan ga ik eerst naar de heer Beusenberg. Gaat uw gang, de heer Beusenberg.

De heer BEUSENBERG: Dank u, voorzitter. Ik neem ook aan dat er een onderzoek is geweest. Maar wat onderzoek je? Is er nu specifiek onderzocht dat er een nacalculatie is gebeurd of niet? Ik kan me voorstellen dat u dat misschien niet in de openbaarheid kunt vertellen. Maar doe dat dan maar via een geheim briefje. Ik wil het wel weten.

De VOORZITTER: Wethouder.

Wethouder RENEMAN: Er is specifiek onderzocht of er onregelmatigheden hebben plaatsgevonden bij SKWA en BORUS die aanleiding zijn om te wantrouwen de waardering die wij hebben van SKWA en BORUS op de balans. Dat is niet meteen hetzelfde als een nacalculatie, maar het lijkt er wel verdacht veel op. Want de waarden van BORUS en SKWA zoals die nu in de balans staan, zijn de waarden die ook gerechtvaardigd zijn. Daarmee is ook de noodzaak om een nacalculatie te doen afwezig.

De VOORZITTER: De heer Meijer, ook op dit punt? Gaat uw gang.

De heer MEIJER: Mijnheer de wethouder, is het ook mogelijk om dat onderzoek in te zien? Kunt u dat ons toesturen? Daar zijn we wel benieuwd naar.

De VOORZITTER: De heer Beuseenberg.

De heer BEUSENBERG: Dank u, voorzitter. Dat was in principe ook mijn vraag. Ik kan me niet voorstellen dat aan de overkant een kantine neergezet wordt waar 20% te veel wordt betaald en – dan gaan we even terug naar het SKWA – dat daar niets aan de hand is geweest. Ik geloof dat gewoon niet.

De VOORZITTER: Wethouder Reneman.

Wethouder RENEMAN: Of u mij gelooft en of u het gelooft, dat doet er – denk ik – niet zo heel veel toe. Het is tot in den treure onderzocht. Als het nu zo zou zijn dat u gelijk heeft, dat de waarde van SKWA niet gerechtvaardigd wordt in de balans... een nacalculatie zou dat bijvoorbeeld kunnen opleveren. Dat je nacalculeert en de kostprijs van het gebouw zou 10% minder moeten zijn. In de balans moet dat terugkomen. Dan gaat de waarde van het SKWA met 10% naar beneden. Hier is gekeken of er zich iets onregelmatigs heeft voorgedaan. Er is geen reden om aan te nemen dat de waarde van het SKWA zoals die nu is niet gerechtvaardigd is. Sterker nog, de huidige accountant heeft gezegd dat dit een getrouw beeld is van de waarde van het SKWA. Daarmee is de noodzaak om een nacalculatie te doen voorbij. Ik zou de vraag over de openbaarheid van het rapport – die de heer Meijer en de heer Beuseenberg ook stellen – even over willen laten aan onze voorzitter. Als hij daar straks in de gelegenheid toe is.

De VOORZITTER: Dan geef ik mevrouw Van der Veer het woord om haar vraag te stellen.

Mevrouw VAN DER VEER: Dank u wel, voorzitter. Ik wil de portefeuillehouder vragen om een toelichting op de verschuiving van bepaalde kosten van 2017, waardoor we eigenlijk niet boven de ongewenste percentages zijn gekomen, zoals vastgesteld door de VNG. Kunt u daar iets meer toelichting op geven?

Wethouder RENEMAN: Elke doorschuiving van geld heeft altijd een eigen reden. Het kan zijn dat een project te optimistisch is ingeschaald. Het kan zijn dat men wacht op besluitvorming elders, waarvan we dachten dat het eerder zou gebeuren. Dat zijn allemaal redenen die er kunnen zijn. U kunt in de jaarrekening precies vinden – boven bepaalde waarden – waarom die doorschuivingen plaatsvinden.

Dat moet u dan nazien. In z'n algemeenheid geldt dat de investeringsambitie van Haarlemmermeer wel altijd wat hoger is aan het begin van het jaar dan dat we aan het eind van het jaar kunnen waarmaken. Dus er zit altijd wel een zeker verval in wat we waar kunnen maken.

De VOORZITTER: Mevrouw Van der Veer.

Mevrouw VAN DER VEER: Dank u wel voor uw antwoord. Mag ik er dan van uitgaan dat de achterliggende reden niet is om het cijfer wat mooier op te poetsen, zo aan het eind van het jaar?

Wethouder RENEMAN: Ja. Daar mag u volledig van uitgaan. Ik wilde het hierbij laten, voor mijn eerste termijn.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan in antwoord op de heer Meijer verwijs ik naar datgene wat ik daarover vorige week in de besloten bijeenkomst gezegd heb. Er geldt strikte geheimhouding op dat rapport. Dat wordt ook niet verder verspreid. Het is gebruikt voor het doel zoals de wethouder het heeft toegelicht. Het is voor de accountant voldoende aanleiding geweest om te zeggen: er is geen verder onderzoek noodzakelijk. Er is een forensisch onderzoek geweest en daar zit ook een verslag bij van alle verhoren die hebben plaatsgevonden. De bescherming van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen weerhoudt ervan om dat verder te verspreiden. Gaat uw gang, de heer Meijer.

De heer MEIJER: Dank u wel. Als u nu een zweem van geheimzinnigheid wilt wegnemen, dan doet u dat juist weer niet. Dan streept u de namen maar door. Met alles wat er gebeurd is... We hebben het allemaal meegemaakt. Ook met de Pioniers. We hebben een Enquêtecommissie gehad. We zijn er een jaar mee bezig geweest. Nu wordt weer het rapport niet openbaar gemaakt. Dat valt gewoon niet uit te leggen, vind ik. Bent u dat met mij eens?

De VOORZITTER: De heer Beusenberg op dit punt.

De heer BEUSENBERG: Dank u, voorzitter. Er wordt van ons verwacht in de gemeente Haarlemmermeer... We zitten niet voor de kat zijn viool in de gemeenteraad. Wij hebben een controlerende taak. Die wordt ons op deze manier ontnomen. Wij moeten iedereen maar geloven op hun blauwe ogen. Ik heb het niet over het huidige college. Het is in het vorige college goed misgegaan, niet in het huidige college. Die hebben mijn steun. Volledig.

De VOORZITTER: De heer Nobel op dit punt.

De heer NOBEL: Ik heb wel een vraag aan de heer Meijer en de heer Beusenberg. Ik snap niet zo goed, wanneer er door het college meermaals wordt herhaald dat een externe partij iets heeft onderzocht en er zijn geen onregelmatigheden... Waarom heb je dan nog reden om ergens aan te twijfelen? Is het u dan zoveel waard om nog meer belastinggeld ergens aan uit te geven terwijl er helemaal geen vermoeden is dat er meer zou zijn. Dat vind ik toch heel vreemd. Zeker van een partij als Forza! die altijd zegt: 'wij zorgen ervoor dat de belastingen laag zijn'. Ik vind het toch gek dat je hier eigenlijk voorstelt: 'we gaan nog meer belastinggeld uitgeven aan onderzoek' terwijl er geen enkele aanleiding is om aan te nemen dat er onregelmatigheden zijn.

De VOORZITTER: De heer Beusenberg.

De heer BEUSENBERG: Voorzitter, met alle respect. Ik krijg iedere maand mijn raadsgeld. Ik word geacht mijn controlerende taak uit te voeren en dat doe ik 24 uur per dag. Maar dat wordt mij onthouden. Nogmaals: wij zitten hier niet om mensen te geloven. We zitten hier om het college te controle-

ren. Een controlerende taak. Ik ga niet uit – en dat zou ik ook nooit doen – van: 'de accountant heeft dit of dat gezegd'. Wat is er onderzocht? Er is geen duidelijkheid over. Ik wil daar duidelijkheid over. Zo simpel is het.

De VOORZITTER: De heer Meijer.

De heer MEIJER: Dank u, voorzitter. Mijnheer Nobel, ik weet niet waar u op duidt. Een extra onderzoek? Daar heb ik het helemaal niet over. Ik wil gewoon dat rapport openbaar hebben. Als er belastende verklaringen in staan van een ambtenaar of medewerker van ons, dan streep je dat maar door. Maar ik vind gewoon dat iedereen het recht heeft om dat te weten.

De VOORZITTER: De heer Nobel.

De heer NOBEL: Voorzitter, ik herhaal toch maar weer mijn vraag. Er zijn geen onregelmatigheden geconstateerd door een externe partij. Wat wilt u nu voor de rest nog weten?

De VOORZITTER: De heer Vonk op dit punt.

De heer VONK: Voorzitter, de aanleiding voor de onderzoeken die nu worden besproken, was de jaarrekening van 2014. Waarin de accountant opmerkte dat het moeilijk was om precies de punten die de heer Beusenberg opmerkt... om daar een soort van zekerheid over te geven. Daarom zijn die onderzoeken gedaan. Die onderzoeken zijn tamelijk persoonlijk, mijnheer Beusenberg. Die gaan echt over de personen die gewerkt hebben aan deze projecten. Daar is uit voortgekomen – zoals wij met zijn allen hebben kunnen vernemen – dat er uiteindelijk geen onregelmatigheden in zitten, voor de jaarcontrole die we nu meemaken. 2014, 2015 en 2016. En omdat ze persoonlijk zijn en daarmee ook de mensen kunnen beschadigen die uiteindelijk niets kwalijks hebben gedaan, daarom kunnen die niet voluit gepubliceerd worden. Daar sta ik volledig achter.

De VOORZITTER: De heer Beusenberg.

De heer BEUSENBERG: Dank u, voorzitter. Mijn laatste woord voorlopig. Het gaat niet om personen, maar het gaat om de berekeningen. Niet meer en niet minder.

De VOORZITTER: Er is ook opgemerkt dat dit een inperking zou zijn van de controlerende functie die de raad heeft op dit punt. Dat is naar mijn mening niet het geval. Juist bij de vaststelling van de jaarrekening heeft u extra instrumenten om die controlerende rol in te vullen. Daarvoor is de onafhankelijke accountantscontrole. Dat gebeurt onder toezicht van de Auditcommissie. Met hen zijn ook de conclusies gedeeld. Zij houden ook toezicht of hetgeen aan u gerapporteerd wordt, overeenkomt met datgene wat er is gezegd. Daarmee is de controlerende functie naar mijn mening heel goed ingevuld. De heer Meijer, afrondend op dit onderwerp?

De heer MEIJER: Voorzitter, dat is een mooi verhaal, maar de raad heeft dat onderzoek niet gelast. Dat heeft het college bepaald.

De VOORZITTER: Nee. Dat is niet waar. Dat is door de wethouder en ook door de heer Vonk toegelicht. Het is door uw raad gelast omdat u de conclusies van de accountant bij de jaarrekeningcontrole 2014 heeft overgenomen. Volgens het gebruikelijke systeem is dat dus ook tot en met de jaarrekeningcontrole 2016 nu daarbij afgerond.

Mevrouw Ballieux, u had een ander onderwerp. Gaat uw gang.

Mevrouw BALLIEUX: Het sluit erop aan. Om te beginnen, GroenLinks is wel gerustgesteld over de gang van zaken. Ik sluit me ook heel graag aan bij de woorden die daarover zijn gezegd. Wij denken dat er nu voldoende is onderzocht. Er is alleen nog één laatste puntje dat wij heel graag zouden willen... dat heb ik zojuist ook in mijn betoog aangehaald, maar daar heb ik nog geen reactie op gehad van de wethouder van het college. Dat gaat erom dat we heel graag als finale afsluiting een projectverantwoording zouden willen zien van het honkbalstadion. Wat heeft dat nu in totaal gekost? Het zou erg prettig zijn als we dat toegezegd kregen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Wethouder Reneman op dit punt. Gaat uw gang.

Wethouder RENEMAN: Ik denk eerlijk gezegd dat u nu om informatie vraagt die onder ons is, dus die zullen wij u leveren. Dat zullen we netjes op een briefje voor u doen of op drie briefjes.

Mevrouw BALLIEUX: Dank u wel.

De VOORZITTER: Andere onderwerpen voor de tweede termijn, behandeling jaarrekening? De heer Nobel. Gaat uw gang. Dat mag gewoon in het midden.

De heer NOBEL: Voorzitter, dank u wel. Ik heb in mijn bijdrage een harde toezegging gevraagd van de portefeuillehouder. Die heb ik, denk ik, niet helemaal gehoord. Of misschien wel. Ik krijg daar graag nog iets meer duidelijkheid over. Of in 2017 dan ook echt het onderhoud in orde zal zijn. Ik begrijp dat het nu nog niet helemaal in orde is, maar hebben we dat in 2017 helemaal in orde? Dat ook in de toekomst – als er investeringen worden gedaan – het onderhoud daarvan in orde is.

De VOORZITTER: Wethouder Reneman.

Wethouder RENEMAN: Dat kan ik u zo niet toezeggen, want bij vastgoed is een langjarige verbeter-slag bezig. Maar het verbeteren van de ramingen van wat noodzakelijk is voor het onderhoud, dat staat wel op de rol voor 2017. Het is wel een lastige aangelegenheid, want voor elk object moet worden vastgesteld wat daar de onderhoudsachterstand is. Op welk niveau wil je het onderhoud hebben? En vervolgens, welke financiële consequenties heeft dat? Dat is een enorme majeure operatie. Die staat wel op de rol voor 2017, maar ik kan u niet beloven dat het vanaf 2017 ook gewoon goed gaat lopen. Het loopt zo snel mogelijk.

De VOORZITTER: Het woord is aan de heer Rip.

De heer RIP: Ja, voorzitter. Ik meende te constateren dat u wilde afronden, maar ik heb toch een aantal vragen gesteld waarop ik nog geen antwoord heb gehad. De paspoorten en rijbewijzen zijn goedkoper geworden. Althans, aan de kostenkant. Wij deden een voorstel: 'dan zullen ze wel goedkoper worden', dus wij horen dat graag. De ICT-strategie, daar hadden we ook wat over. En over de aanbesteding.

De VOORZITTER: Wethouder Reneman.

Wethouder RENEMAN: U moet mij zo maar even helpen met de vraag over aanbestedingen. Als het gaat om de paspoorten... Het geld dat wij ontvangen van het rijk is minder geworden, maar de prijs die wij mogen vragen, is vastgesteld door het rijk. Dus de kostendekkendheid, daar hebben we het gewoon mee te doen. Hoe graag ik het ook kostendekkend wil hebben en hoe graag ik dat ook op andere terreinen met de prijs mogelijk wil maken, is dat bij paspoorten en rijbewijzen niet te doen.

De heer RIP: Maar het vloekt een beetje met het principe van kostendekkendheid, toch?

Wethouder RENEMAN: Als we minder geld ontvangen van het rijk, wil dat nog niet zeggen dat dit alle kosten dekt die wij maken om de rijbewijzen en paspoorten uit te vaardigen.

De heer RIP: Maar er staat letterlijk: "De kosten zijn lager geworden voor het vervaardigen van die documenten". Dus als de kosten aan de ene kant naar beneden gaan, dan zou je toch verwachten dat de prijzen ook naar beneden kunnen? Dat is een beetje de insteek die wij...

Wethouder RENEMAN: Het rijk heeft voor een eenheidsprijs gekozen en daar hebben wij het gewoon mee te doen. U had nog een vraag over aanbestedingen. Die heb ik niet helemaal scherp.

De heer RIP: Wij zien dat er vorderingen worden gemaakt, maar daar klonk ook enige zorg uit. Er zat natuurlijk een overschrijding in van € 1 miljoen. Dus wij wilden aan het college vragen wat nu de stappen zijn en het vervolg daarvan.

Wethouder RENEMAN: Namens mijn collega Reinders heb ik gezegd dat de toezegging al gedaan is door het college om voor de zomer te komen met een operationalisatieslag. Dan kunnen we het na de zomer met elkaar bespreken.

De heer RIP: En wat betreft de ICT?

De VOORZITTER: Wethouder Horn zal op de ICT ingaan. De heer Nobel, u heeft een vraag aan wethouder Reneman?

De heer NOBEL: Ik denk dat de heer Reneman deze al beantwoord heeft. Ik had inderdaad ook de heer Reinders verwacht, in die zin dat het inkoop- en aanbestedingsbeleid... Daar had de VVD allang een beleidstuk voor verwacht. Goed om te horen dat we dat in ieder geval voor de zomer krijgen. We kijken daar als VVD reikhalzend naar uit.

De VOORZITTER: Dank u zeer. Dan is het woord aan wethouder Horn.

Wethouder HORN: Dank u, voorzitter. Er zijn door diverse fracties vragen gesteld over de bevindingen die de accountant ook gemaakt heeft rondom de IT-strategie en de IT-investeringen. Ik kan u melden dat alle aanbevelingen zijn overgenomen. Een aantal daarvan zijn ook al in de reactie van het college verwerkt. Als het bijvoorbeeld gaat over 'superuseraccounts' of de log in en het ontbreken van een 'disaster recovery plan'. Een mooi Nederlands woord. Dat wordt in ieder geval opgepakt met de vernieuwing van het datacenter in de loop van dit jaar. Het merendeel zal ook dit jaar opgelost zijn, zover het nog niet opgelost is. We hebben natuurlijk met de IT-strategie in 2015 en met de behandeling twee weken van het raadsvoorstel Digitale dienstverlening, uitgebreid met u gesproken over de IT-governance. Dat we die aan het verbeteren zijn en dat we op die manier meer control krijgen op de IT-investeringen en daar grip op krijgen. Ik ga ervan uit dat daarmee voldoende is beantwoord aan wat de accountant ons ook heeft meegegeven.

De VOORZITTER: Gaat uw gang, mevrouw Van der Veer.

Mevrouw VAN DER VEER: Dank u wel. Portefeuillehouder, wij hebben tijdens de sessie – over de datacentra en de locatie waar die moeten komen – de suggestie gedaan om de expertise die die bedrijven hebben te koppelen aan hetgeen hier binnen dit raadhuis leeft. Er zijn gewoon problemen op het gebied van ICT. Daar zit de kennis en de technologie. Dus mogelijkwerwijs is dat te combineren. Heeft

u daar al over na kunnen denken?

Wethouder HORN: Ik weet niet of er nu twee datacenters door elkaar heen gaan lopen, maar dit betrof ons eigen datacentrum. Het is zo dat wij in het oplossen van de diverse IT-problemen veel deskundigheid van buiten naar binnen halen. Of dat nu per se de deskundigheid is die bij datacenters aanwezig is, dat betwijfel ik. Wat er nodig is, halen we binnen om de problemen op te lossen. Zoals ik al zei, dit jaar gaan we ervan uit dat het grootste gedeelte van de problemen opgelost is en dat de accountant dat ook zal concluderen.

Mevrouw VAN DER VEER: Dat is een mooi antwoord en daar ben ik uiteraard heel blij mee. Ik heb u nog niet horen ingaan op mijn suggestie om die twee zaken aan elkaar te koppelen. Om de kennis die daar zit te koppelen aan het gebrek aan kennis hier binnen dit raadhuis.

De VOORZITTER: Wethouder Horn.

Wethouder HORN: Om een misverstand te voorkomen – want ik hoor goed wat u zegt – er is geen gebrek aan kennis hier binnen dit raadhuis. De kennis die we nodig hebben, is er of halen we binnen. Dat is de manier waarop wij werken. We kunnen daar hele discussies over hebben. Datacenters zijn over het algemeen vrij kennisloos. Dat zijn grote gebouwen met veel computers en eigenlijk gebeurt daar niet zo heel veel. De echte kennis zit op andere vlakken, maar die halen wij gewoon binnen als het nodig is. Dat doen we omdat we weten dat we IT op een goed niveau moeten brengen, dat past bij een overheid zoals wij willen zijn.

De VOORZITTER: Afrondend, mevrouw Van der Veer.

Mevrouw VAN DER VEER: Ja. Dank u wel. Dan spreek ik toch mijn verwondering uit over het feit dat die kennis dan nog niet is toegepast. De accountant geeft al diverse jaren aan, dat er een gebrek is aan een goed autorisatiemanagement van onze IT-zaken en het is gewoon nog niet opgepakt. Hoe kan dat?

De VOORZITTER: Wethouder Horn.

Wethouder HORN: Dan ga ik mezelf herhalen. Ik zeg net dat een aantal van de oplossingen al is opgepakt. Dat staat ook in onze reactie. Alle andere oplossingen die we nodig hebben kosten iets meer tijd. Onder andere een investering. Die gaan wij in de loop van het jaar oppakken zodat aan het einde van het jaar het grootste gedeelte opgelost is.

De VOORZITTER: Zijn er nog bijdragen in de tweede termijn vanuit uw fracties? Zo niet, dan kan ik concluderen dat wij de behandeling van de Jaarrekening 2016 afdoende hebben gedaan. Dan wil ik u nadrukkelijk bedanken, ook voor de lovende woorden die u heeft gedaan in de richting van onze ambtelijke organisatie. Alle fracties wel, ook in de eerste termijn. Dat is iets wat ik namens het college nadrukkelijk ook wil onderschrijven. Wethouder Reneman heeft er ook op gewezen dat we met vaststelling van deze jaarrekening – wat u over twee weken zult doen – ook een periode afsluit waarbij een deel van onze medewerkers langdurig en herhaaldelijk ook aan diverse onderzoeken heeft moeten meewerken. Beginnend bij het onderzoek van onze eigen corporate control tot uiteindelijk de Auditcommissie, de Enquêtecommissie en forensische onderzoeken. Ik kan u verzekeren, dat gaat mensen niet in de koude kleren zitten. Zeker niet als steeds uit die onderzoeken blijkt dat zij oprecht en goed gehandeld hebben. Er zijn voldoende verbeterpunten uit al die onderzoeken naar voren gekomen. U als raad zal dat ook in het kader van het programma Duurzaam In Control blijven controleren en zorgen dat die verbeteringen in de organisatie worden doorgevoerd. Daar staat het college ook voor.

Daarmee denk ik dat we met de vaststelling van de Jaarrekening 2016 een moeilijke periode kunnen afsluiten en tegelijkertijd verdere voortgang kunnen maken met verbetering in de organisatie en ook in de samenwerking tussen organisatie en bestuur. Daarmee is dit deel van de raadsvergadering geschorst. De raadsvergadering gaat door om 22.15 uur. Om 20.30 uur wordt vervolgd met een sessie. De vergadering is geschorst.

5. Stemmingen

De VOORZITTER: Dames en heren, de vergadering is hervat. Aan de orde is de stemmingenlijst. Ik heb van een aantal fracties begrepen dat zij het voorstel willen doen om agendapunt c, de essentiekaart De Parken van de stemmingenlijst af te halen. Dat is akkoord voor wat betreft de raad als geheel? Ja. Er is ook verzocht of het mogelijk is om nog een besloten sessie over dit onderwerp te hebben voordat het dan opnieuw op de stemmingenlijst gezet kan worden over twee weken. Daar heb ik met de griffier naar gekeken. Dat is op zich mogelijk. Op 29 juni a.s. hebben we nog ruimte op de agenda. Dat zal dan samenvallen met een sessie over de bestuursorganen van de Vervoerregio, maar daar zijn geen problemen mee. Dus u krijgt een gewijzigde agenda voor 29 juni, waarbij die sessie over De Parken besloten is ingepland. Dat heeft ook uw instemming?

- a. Benoeming assistent-griffier tot plaatsvervangend griffier (2017.2425498)**
- b. Benoemen fractie-assistent G.M. Kroon (2017.2425495)**

De VOORZITTER: Dan gaan we met die afspraak beginnen aan de stemmingenlijst zoals deze er nu ligt. Die begint met punt a, het benoemen van een assistent-griffier tot plaatsvervangend griffier en b, het benoemen van de fractie-assistent, de heer Kroon. Ik stel voor dat we de stemming over die beide onderwerpen combineren. Dat heeft uw instemming? Dan kunnen de stembiljetten worden uitgereikt. U bent benieuwd wie de commissie is, mevrouw Booij? Dat zijn de heer Heimerikx, mevrouw Eveleens en mevrouw Booij. Maar mijnheer Heimerikx, wilt u wel blijven zitten tot dat de stemming gedaan is? Ik meld u ook dat de heer Meijer de vergadering heeft verlaten. Daarmee is het aantal aanwezige leden 35 geworden. Het aantal aanwezigen is 34. Dan kunnen nu de stembiljetten opgehaald worden.

Akkoord. De vergadering is geschorst, de stemcommissie kan de stemmen tellen.

Schorsing

De VOORZITTER: Dames en heren, de vergadering is hervat. Het woord is aan de voorzitter van de stemcommissie mevrouw Booij. Gaat uw gang.

Mevrouw BOOIJ: Dank u wel, voorzitter. Het is nog nooit zo makkelijk geweest. Het verheugt de stemcommissie om u te kunnen mededelen dat beide benoemingen unaniem zijn goedgekeurd.

De VOORZITTER: Akkoord. Dan is mevrouw Redeker benoemd als derde plaatsvervangend griffier en de heer Kroon is opnieuw fractie-assistent geworden. Van harte proficiat.

- d. Meerjarenperspectief Grondzaken (MPG) standlijn 1-1-2017 (2017.0018341)**

De VOORZITTER: Wij zijn bij punt d van de stemmingenlijst. Dat is het Meerjarenperspectief Grondzaken standlijn 1-1-2017. Iemand daarover een stemverklaring? Aantekening tegen? Conform besloten.

- e. Uitvoeringskrediet sloop en vernieuwbouw Spectrum (2017.0017347)**

De VOORZITTER: Punt e, het Uitvoeringskrediet sloop en vernieuwbouw Spectrum. Iemand daarover een stemverklaring? De heer Noomen, gaat uw gang.

De heer NOOMEN: Voorzitter, de CDA-fractie heeft grote moeite met het verder oprekken van de afschrijvingstermijn van deze investering terwijl in de plannen geen aanwijzingen zijn dat er structureel iets is veranderd ten opzichte van eerdere plannen. Die afschrijvingstermijn wijkt ook af van het keurig door ons geaccepteerde activabeleid. Dat vinden we geen goede zaak. We hebben het idee dat hier vooral gekeken wordt naar het budgettair neutraal maken door te rekken met de afschrijvingstermijn. Dat vinden we niet goed. Desalniettemin vinden we de financiële effecten daarvan zo beperkt, dat we het voorstel nog wel zullen steunen.

De VOORZITTER: Anderen? Mevrouw Mulder.

Mevrouw MULDER: Voorzitter, het CDA kwam inderdaad met deze opmerking en we hebben ons daar bij aangesloten in de bespreking van de sessie, met betrekking tot die afschrijvingstermijn. We vinden dat we daar in de toekomst echt veel beter naar moeten kijken met dit soort projecten. Maar voor de rest zijn we het met het plan eens, dus wij gaan toch voor stemmen.

De VOORZITTER: Een andere stemverklaring? Mevrouw Van der Veer, gaat uw gang.

Mevrouw VAN DER VEER: Dank u voorzitter. We hebben zojuist bij de sessie over de jaarrekening ook deze problematiek besproken. Ik heb toen een vraag gesteld aan de portefeuillehouder. Hij heeft mij daar een afdoende antwoord op gegeven. Dus dank u wel voor de opmerking CDA, maar ik denk dat het college het al goed heeft beantwoord.

De VOORZITTER: Anderen? De leden die tegen het voorstel zijn, willen die hun hand opsteken? Het voorstel is unaniem aanvaard.

f. Ontwerpverklaring van geen bedenkingen voor de bouw van vijftien woningen Hanepoel 61-65 (2017.0023753)

De VOORZITTER: Dan is aan de orde punt f, de ontwerpverklaring van geen bedenkingen voor de bouw van vijftien woningen aan de Hanepoel. Iemand daarover een stemverklaring? Aantekening tegen? Conform besloten.

g. Weigering ontwerpverklaring van geen bedenkingen voor de bouw van twee woningen Debbemeerstraat 19 (2017.0023809)

De VOORZITTER: Punt g, de weigering van een ontwerpverklaring van geen bedenkingen voor de bouw van twee woningen aan de Debbemeerstraat 19. Iemand daarover een stemverklaring? Aantekening tegen? Conform besloten.

h. Opheffen geheimhouding op raadsstukken 2010-2016 (2017.0023560)

De VOORZITTER: Punt h, het opheffen van geheimhouding op raadsstukken 2010-2016. Iemand daarover een stemverklaring? Aantekening tegen? Conform besloten.

i. Oplegging geheimhouding financiële bijlage bij raadsvoorstel 'Openen grondexploitatie Woningbouw spoedzoekers en statushouders'(2017.0028901)

De VOORZITTER: Punt i, het opleggen van geheimhouding de financiële bijlage bij raadsvoorstel 'Openen grondexploitatie Woningbouw spoedzoekers en statushouders'. Iemand daarover een stemverklaring? Aantekening tegen? Conform besloten.

j. Motie vreemd Bushalte SKWA

De VOORZITTER: Aan de orde is punt j, de motie vreemd aan de orde van de dag bushalte Sportcomplex Koning Willem-Alexander. Iemand daarover een stemverklaring? Aantekening tegen? De motie is unaniem aanvaard. Dan zijn we bijna bij het einde van deze agenda. Vast te stellen hebben wij de raadsagenda voor 6 juli a.s. De vergadering over de voorjaarsrapportage begint om 13.30 uur op donderdagmiddag 6 juli. Iemand over deze agenda? U krijgt van het presidium ook nog een begeleidend schrijven waarin de indeling van de diverse termijnen wordt toegelicht. Akkoord. Aan de orde is de agenda voor 13 juli a.s. Die heeft u ook in het systeem aangetroffen. Kunt u daarmee instemmen? Ook de agenda voor 13 juli is vastgesteld.

6. Sluiting

De VOORZITTER: Ik dank u voor uw bijdrage aan de vergadering van vanavond. De vergadering is gesloten en u bent welkom aan de andere zijde in de hal.

Sluiting 22.31 uur.